

BİZİM ŞEHİR

HABERLERİ

Yıl: 4 Sayı: 35 Temmuz 1992 FİYATI 10.000.- TL (KDV Dahil)

ALTI İNGİLİZ MANKEN İSTANBUL'A GELECEK

İçgiyim haftası onbir Ekimde İstanbul'da

Her yıl düzenlenen **İÇGIYIM HAFTASI** bu yıl 9-14 Ekim arasında düzenlenecek. Ünlü İngiliz manken ve 1989 Britanya güzellik kraliçesi **Susanne Younger**'ın da katılacağı defileler, her yıl olduğu gibi İstanbul'da değil de Antalya'da başlayacak. Mankenler İstanbul'a varduktan hemen sonra Antalya'ya geçecekler ve ilk defilelerini orada yaparak onbir Ekimde İstanbul'a dönecekler. Onbir ve ondört Ekim günleri İstanbul'da iki gösteri yapacak olan altı İngiliz manken, şehrimize **Swissair** tarafından getirilecek. Güzellerin hangi otel tarafından konuk edilecekleri ise açıklanmıyor.

Fotoğraf: Süha KENDİROĞLU

İSTANBUL'DA "ESCORT SERVICE" YOK

Almanca Playboy Dergisi'nde çıkan haberdan

İstanbul'da fahişelik servisleri bir yandan denetimi şüphe götürmeyen genelevlerde yürütülürken, bir yanda da sokak ve tele fahişelik sistemi kullanılmaktadır. Oysa batı dünyasının metropollerinde günlük gazete ve dergilerde escort service ilanları ile bir gecelik aşklar yaşanabiliyor. Serbest piyasa koşullarında cereyan eden bu faaliyeti yürütenler müşteri kazanabilmek için fahişelerin sağlık kontrollerini düzenli olarak yaptırıyorlar. Bir otokontrol sistemini kendi bünyesinde saklayan bu tarz, özellikle otellerin resepsiyonları ile muhatap olmak istemeyen yabancı iş adamları açısından önemli. Aylık Playboy dergisinin Almanca kopyasının Mayıs 1992 sayısında konuya ilişkin bir röportaj yayımlanmış, adresler ve ne tür servisler verildiği geniş biçimde açıklanmıştır.

DEVAMI ONSEKİZDE

ÇEKİCİLER SUÇ İŞLİYOR!

YANLIŞ PARK EDEN ARAÇLARI ÇEKMEKTE KULLANILAN ÖZEL VE RESMİ ÇEKİCİLER OTOMOBİLLERİN KAPILARINI MAYMUNCUKLA AÇARAK SUÇ İŞLİYORLAR

KH Önder GÖK Nişantaşı'ndan bildiriyor...

İstanbul'un artan trafik sorununa çözüm bulmak amacıyla yanlış yerlere park eden araçların parklara çekilerek cezalandırılması işi sürdürülüyor. Bu iş yapılırken polis teşkilatının araçları yetmediği için özel çekicilerden yararlanılıyor. Ancak çekme işlemlerini yapabilmek için araçların el frenlerinin boşaltılması ve viteslerinin boşa alınması gerektiğinden, yanlış park edilmiş araçların kapıları maymuncuklarla açılıyor ve içlerine giriliyor. Özel mülkiyete ait olan otomobillerin özellikle kapılarının açılarak içlerine girilmesi ile haneve tecavüz arasında hukuksal açıdan bir fark olmaması gerekir. Araç sahiplerinin zati eşyaları araç içinde bulunabilir ve bu durum hiçbir şart altında polisi ya da herhangi bir kamu görevlisi vekilini ilgilendirmez. Ancak uzun yıllardır polis korkusu ile eğitilmiş insanlarımız bu garip ve yanlış uygulamaya karşı çıkamamakta ve "kimi kime şikayet edeceğiz?" sorusunu sormaktadır. Yanlış park

eden bir aracın trafik düzenini ihlal etmekten ötürü cezalandırılması çok doğaldır. Ancak ceza şahsi ve milli servet olan araçlara zarar verilmesi anlamına gelmediği gibi, araçların içinin açılması anlamına da gelmemelidir. Yanlış park etmiş aracın plaka numarası alınarak ceza tahakkuk ettirilebileceği gibi, tekerleklerinden bulunduğu yerde tutuklanarak hareket kabiliyeti yok edilebilir. Bu durumda araç sahibi aracını hareket ettirebilmek için, gerekli mercie başvurarak cezasını ödemek suretiyle aracını alma hakkına kavuşur. Ceza, caydırıcı ölçülerde olmalı ve park parasının birçok kat üzerinde tahakkuk ettirilmelidir.

HUKUKÇULAR KONUYA AÇIKLIK GETİRMELİDİR
Cezaların uygulanma biçimi üzerine hukukçular görüş bildirmeli ve polis teşkilatını, valiliği ve gerekirse de Adalet Bakanlığı'ni uyarımalıdırlar. Çünkü İstanbul'da konuya ilişkin vatandaş şikayetleri gittikçe artıyor.

THE GUIDE DÖRDÜNCÜ SAYISINI YAYIMLADI

İstanbul için danışma dergisi niteliğinde "ingilizce" yayımlanan en ciddi dergi **THE GU-İDE** Mayıs - Haziran sayısı ile dördüncü kere yayımlandı. İstanbul'la ilgili pek çok güzel yazının da yer aldığı derginin yayımcısı ve editörü Lale Apa "Nasıl gidiyor?" sorumuza, "İyi gitmesine iyi gidiyor da, postada çok kayıp veriyoruz, bir türlü adrese ulaşmıyoruz" dedi. Bizim de gazete olarak aynı konuda abonelerimizden şikayetler aldığımız bir gerçek. Ancak kitabın ve derginin ulaşılmaz fiyatlarla sunulduğu şehrimizde bu tür hırsızlıkların önünün alınması ola-naksız.

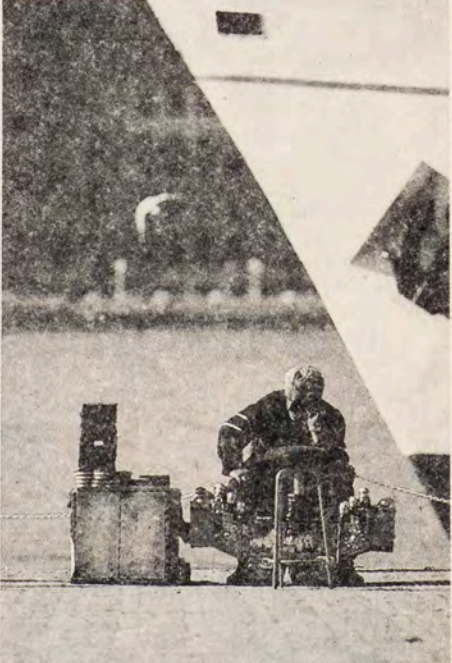
ATIK KAAT DEVLETÇE TOPLANMALIDIR
Gazete ve kitapların postada iken çalınması, aynı zamanda atık kaat toplayıcılarının mafifetleri arasındadır.

Ancak bilindiği gibi şehrimizde kâadın çöpe karıştırılmaması, ayrıca toplanması ve SEKA gibi devlet kuruluşlarına aktarılması meselesi halledilebilmiş değildir.

Atık kâadın toplanmasının organize edilmesi sorunu çözülmedikçe, ucuz okuma olanağı, topluma ve özellikle gençlere sağlanamadığı sürece dergiler ve gazeteler postada kaybolmaya devam edecektir.

İSTANBUL PROGRAM DERGİSİ ÇIKTI
Öte yandan Megapol Ajans tarafından yayımlanan İstanbul Program Aylık Sosyal Etkinlikler Dergisi de yayın hayatına başladı. İstanbul'da olup bitenin sıralandığı ve etkinliklerin gün gün de verildiği dergide ayrıca herhangi bir İstanbul yazısı yer almıyor.

İSTANBUL

WHERE TO FIND WHAT AND HOW TO GET THERE
Special features
■ SEASIDE MANSIONS
■ İSTANBUL FESTIVAL
■ SUMMER FASHIONS
■ SPECIAL ANTALYA SUPPLEMENT
MAY/JUNE 1992
Price: TL-20.000
COMPLIMENTARY COPY

THE GUIDE

İSTANBUL
program
AYLIK SOSYAL ETKİNLİKLER DERGİSİ

ZORBALAR

BİZİM ŞEHİR

İSTANBUL tehtid altında

KH Uyarı Merkezi

İstanbul'da baş edilemeyen düzensiz kentleşmenin doğal sonuçlarından birisi de şehrin çeşitli yörelerine yayılan benzin istasyonları. Bu istasyonlar sıkı bir denetim altına alınmadıkları takdirde, düşünülmemek kadar geniş felaketlere neden olabilirler. Uzun yıllardır, konutlar ve fabrikalar düzeyinde yaşamış olduğumuz denetimsiz tüp gaz kullanımının yol açtığı felaketlere son olarak Galata Köprüsü'nün yanması ile bir yenisi eklendi. Yenisi hazır olduğu, bir anlamda gözden çıkarılmış olduğu için köprü yangını yalnızca tarihi bir eserin yok olması açısından değerlendirildi. Ancak sorun geniş boyutları ile düşünüldüğü zaman yaşanmış olanın bir felakete eşit anlamda olduğu görülecektir. Bu nedenle bir felakete neden olmadan İstanbul şehir içinde bulunan benzin pompa istasyonlarının:

- Yangın söndürme sistemlerinin doğru çalışıp çalışmadığı saptanmalı,
- Akaryakıt depolarının şartnamelere uygun olup olmadığı denetlenmeli,
- Pompalarda, akma, sızma vb. aksaklıkların olup olmadığı gözlemleni,
- Pompacıların yanıcı madde servisi vermeye yetkin kişiler olup olmadığı araştırılmalıdır.

Gazetemiz, İstanbul'da daha rahat uyuyabilmek isteyen hemşehrilerinin tercümanıdır.

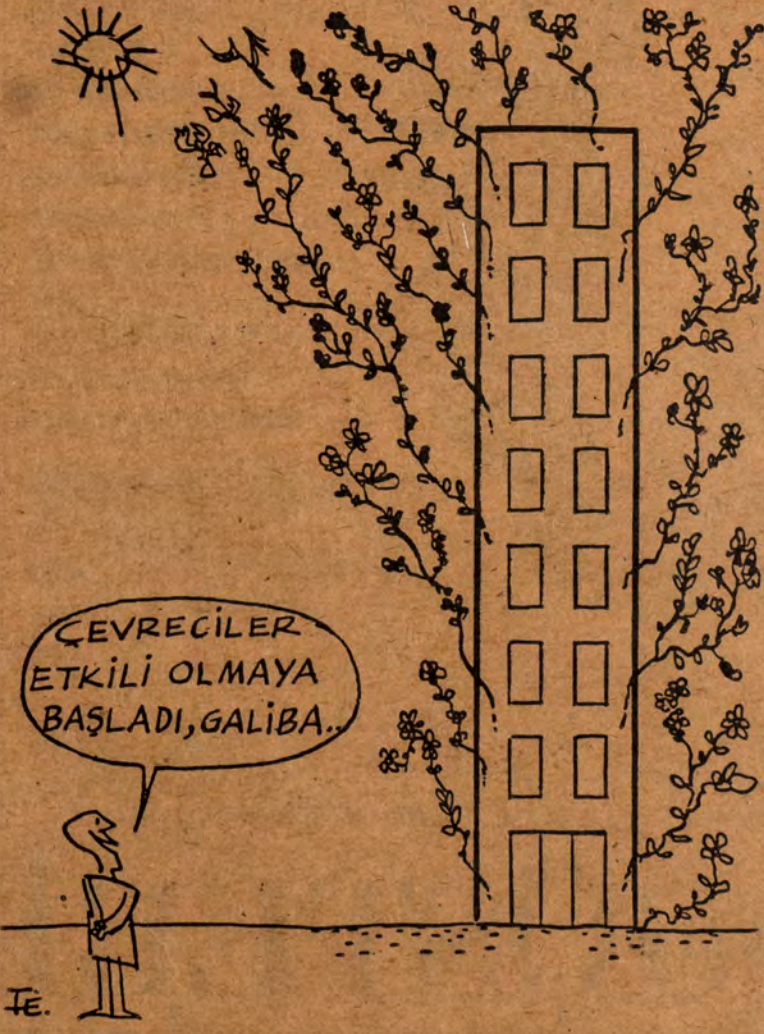
BASİYAZI Geçmiş olsun Mr. President

Türkiye Cumhuriyeti'nin sayın Cumhurbaşkanı çok ciddi bir prostat kanseri ameliyatı geçirmiş ve çok şükür sağlığına kavuşmuştur. Kendilerine bir kere de bu sütundan GEÇMİŞ OLSUN diyoruz.

Eğer özel televizyon kuruluşları ve yazılı basınımız olmasaydı, cumhurbaşkanımızın sağlığı ile ilgili düzenli haber alamayacaktık. Çünkü, Türkiye Radyo Televizyon Kurumu bu olayda üzerine düşen görevi tam ve doğru olarak yapmamış ve ne yazık ki siyasi otorite tarafından da, görevin nasıl yapılması gerektiği konusunda da uyarılmamıştır. Ayrı ve yalnız yalnız TRT'nin değil, aynı zamanda siyasi otoritenindir de...

Turgut Özal'ın hangi koşullarda cumhurbaşkanı olduğu, bu makamda kalıp kalmamasının doğru olup olmadığı konusunda pek çok tartışma açılabilir. Yine Turgut Özal'ın başkanlık döneminde "Anayasayı bir kere ihlal etmekten bir şey olmaz" gibilerinden bir söz sarfetmiş olması da affedilemez; ya da Turgut Özal'ın zaman zaman bulunduğu makama göre davranışları, konuşmaları da eleştiri konusu olabilir, hatta eleştiri konusudur. Ancak **Turgut Özal, Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin Cumhurbaşkanı'dır.** Bir ülkenin Cumhurbaşkanı hastalandığı zaman ya da bir ameliyat geçirdiğinde, kısacası olağanüstü bir durum söz konusu olduğunda bu, tüm ulusu ilgilendirir. Ya da ilgilendirmesi sağlanır. Bu nedenle de, ulusal radyo televizyonu ya da haber ajansı olan ülkelerde (ki bizde ikisi de var) makamin sorumlu doktor tarafından düzenli (ameliyat esnasında her saat, sonra da günde üç-dört kere) olarak yapılan açıklamalar kamuoyuna duyurulur; normal şartlar altında bu haber, bültenlerin ilk haberidir.

BİZİM ŞEHİR HABERLERİ DEVAMI ONSEKİZDE

POMPACI

EDİTÖRE GÖRE

KABUKLU FISTIK

(**E**ditör Haziran sayısını masaya yatırmış, incelemektedir. Birden saçları dikilir, gözlüğü düşer, bağırmağa başlar)

- Allahım sen aklımı koru: Bu nedir? Bu harfleri kim koydu bu sayfaya? Onu bir elime geçirsem şart olsun boyuncuğunu ellerimle burucium...

(Ögle yemeğini, incelemek üzere gittiği yeni açılan lokantada bir güzel hallemiş bulunan Patron henüz dönmüş olup; tam hazımsal bir mahmurluğun tadını çıkartmaya hazırlanırken birden bağırtyı duyar, Editör'ün odasına koşar)

- **Editör**, dur, ne oluyorsun, bu ne gürültü? Yoksa odandan fare mi çıktı?

- Yakında o da olacak, nasıl olsa ben yürek daraltısından öte tarafı boylayacağım ve odamdan da fareler, hatta filler bile çıkacak... Yahu bu "**Devamı onyedii**" sayfasının göbeğindeki koskoca iki harf de nedir, kim koydu bunları buraya, koyanda hiç mi terbiye yok?

- Neymiş o bakayım? Haa bu mu, "A" ve "M" yani öyle mi? E, biz koyduk onları: senin hani toplantıda viskiyi çekmiştin, çekmiştin de çişin gelmişti bir ara...

- Behey nadanlar, siz deli misiniz, şimdi ahlak masası peşimize düşecek, hepimizi tutuklayıp, içeri atacaklar...

- O neden o? Bu iki harfi yan yana koymak yasalara aykırı mı ki? Ayrıca o iki harfin sol tarafında başka harfler de var; bu demektir ki hepsinin birlikte değerlendirilmeliği gerekir...

- Hani nerde o sol taraftaki harfler?

- İşte baksana; karşıdaki "**Devamı onaltı**" sayfasının üzerinde dev gibi "D", "E" ve "V" harfleri var, tümünü birden okuyunca da "**DEV-AM**" kelimesi çıkıyor, şimdi anlamın mı?

- Ah reziller, aklınız sıra espri yaptınız değil mi? Yokluğumu fırsat bilip... Neyse, ben de sandıydım ki...

- **Editör** işte sen böylesin, peşin hükümlerle hareket ederekten ve sonra...

- Burak şimdi söylev vermeyi de söyle bakalım **kabuklu fıstığın** satış durumunu ne alemde?

- **Kabuklu fıstığın** satış raporu henüz gelmedi ama ben ümitliyim ve satışta bir patlama bekliyorum...

- Çok acı olmakla birlikte ben de bekliyorum ve ne yalan söyleyeyim biraz da heyecanlıyorum: **Aralık 1991'de 3 milyon 155 bin satan Türk gazetelerinin Mayıs 1992'de 2 milyon 500 bin sattığını** biliyorsun herhalde... **Altı ayda 600 bin okurun gazete almaktan vaz geçtiği** bu ülkede satış arttırmak elbette kolay değil, hele bizimki gibi burmandan kıl aldırılmaz türünden gazeteler için...

- Canım biz gazeteye satışı artırsın diye kabuk takmadı ki, okumaz oğlu okumaz, ilgisiz oğlu ilgisiz hemşerilerimizden intikam almak için yaptık bunu... O nedenle de satış ister artırsın, ister artmasın...

- Hayırlısı işte... Ama artık bizim gazeteyi **YAY-DAĞ** değil de **YAY- DON** dağıtmalı bundan böyle belki de; ne bileyim? O hale geldik yani... Sen hala gazete toplantılarında masanın başına kurulup stratejik nutuklar vermeye devam et, bakalım sonumuz nereye varacak?

(**Patron yerinden fırlar, Editör'ün üzerine yürür**)

- Bana sıçrama yine **Editör**, hepiniz toplantılarda viski şişesinin başına oturup sities midir nedir onu atmayı biliyorsunuz ama benim sitiesimi nasıl atacağımı hiç düşünmüyorsunuz? Ben de nutuk çekiyorum işte; ayrıca **Patron**'sak da patronluğumuzu bilelim yani...

- Hadi yaa! Yahu sen, sitiesimi atacam diye o güzelim senle dırdır edip bütün personelin moralini bozuyorsun; farkında değil misin, be adam? Senin şerrinden zavallı **Görsel Asistan** sakalını bıyığını yoldu, matruş oldu, **Görsel Yönetmen**'in bıyıkları büsbütün sarktı, **Uzman**'ın gözlükçüsü gözlüğüne üç buçuk numara birden zam yaptı, ben desen...

- Uzatma **Editör** uzatma, şimdi bayılıcaam be? Aaa; iyi ki iki çift laf ettik toplantıda yani. Sana kalsa, hep sen konuşacaksın biz de kafa sallayıp, referans yapacağız öyle değil mi?

- Bi kere o referans diil; reverans... **Patron** olmuşun ama ne fayda? Bazı kelimelere dilin dönmüyor işte...

- Canım **Editör** çüğüm boşver şimdi dilbilgisi derslerini de, biliyorsun şu yaz tatili bizi kuruttu; yürü gidip yazarlara telefon edelim, bakalım hangileri yazacak bir anıyalım, yoksa biz burada didişirken Ağustos sayısına koyacak yazı bulamayacak çocuklar bu gidişle...

(**Editör** honfurdanmayı hafifletir, birlikte çıkıp **Patron**'un odasına yönelirler).

OKUYUCU MEKTUPLARI

Sayın Kerim Fersan
Editör
Bizim Şehir

Haberleri
A. Adnan Saygun Cad.
Selin Ap. 15 Ulus 80600
İstanbul

Sayın Fersan,
Sözlerime iki kelimelik bir
cümle ile başlıyorum.

Teessüf ederim. Aylardır
gazeteni alırım.
Görüntüsü ve içeriği ile
çok takdir ettiğim
gazetenizin Haziran sayısı

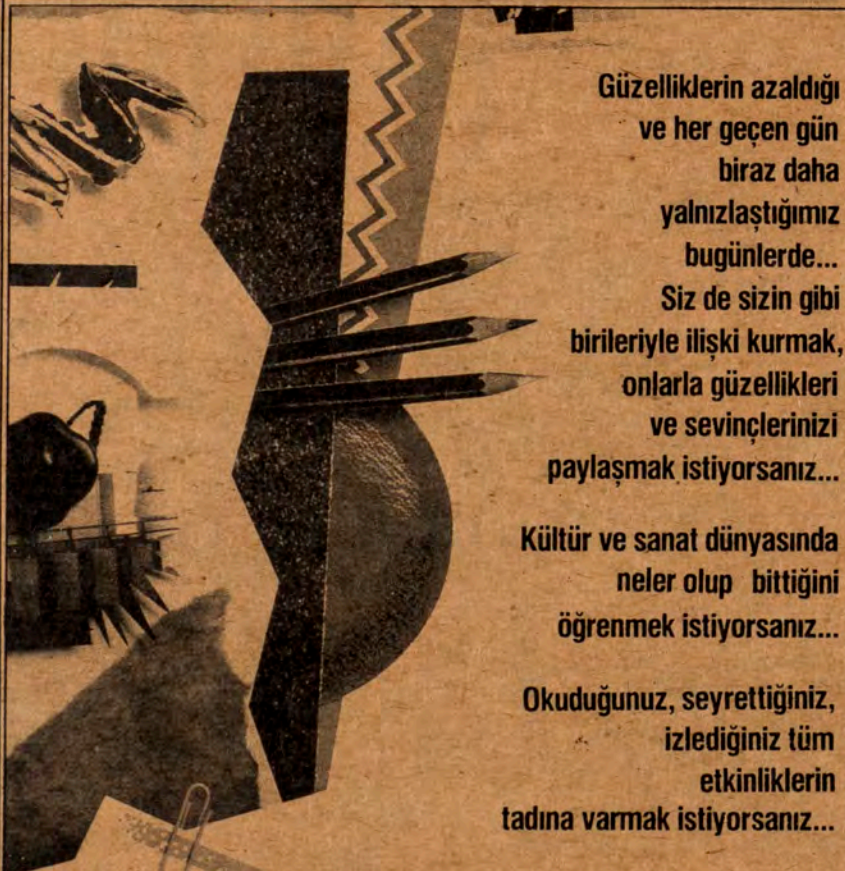
tam bir maskaralık
müsveddesi olmuş. İster
gazeteyi satmak, ister
protesto etmek amacı ile
olsun bunu
yapmamalıydınız. Ben de
protesto ediyorum ve
gazetenizi eski haline
gelinceye dek satın
almıyorum. Sizlere iyi
satışlar dilerim.

Saygılarımla.
A. Semih Keçecioğlu
Moda

Sayın Kerim Fersan
Editör
Bizim Şehir

Haberleri
Ulus, İstanbul
Sayın Editör,
Tebrikler. Bize ancak bu
yakışıır. Protestonuz çok
anamlı. Sonuçta ne

olacağını merak
etmekteyim. Temmuz ve
Ağustos sayılarınızı
sabırsızlıkla
beklemekteyim.
Saygılarımı sunar, başarılar
dilerim. Vedat Kayalı
Ortaköy

Hürriyet Gösteri'yi de okumalısınız

Hürriyet GÖSTERİ
SANAT EDEBİYAT DERGİSİ

Devletle güzel tarih...

GALATA KÖPRÜSÜ YANGINI YERLİ VE YABANCI BASINDA

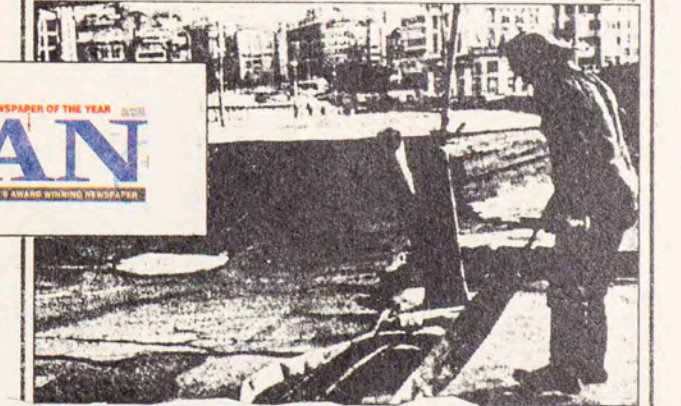
Tarihi Galata Köprüsü'nün yanması haberleri tüm yerli ve yabancı basında yer aldı. Tarihin, dikkatsizce kullanılan "bir tüp" gaza kurban edilmesi, dramatik bir resimle haftalık European Gazetesi'nde belgelendi.

THE EUROPEAN
COLOUR NEWSPAPER OF THE YEAR 2010
THE NEW YORK TIMES BESTSELLING AUTHOR
UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS

SABAH

Butane blast wrecks Istanbul's Galata bridge

MEYDAN Irak'a parasizlikle asker indirdik

82 yıllık tarihi Galata Köprüsü çayır çayır yandı

Başımızda belâ dolaşıyor

Mimarlar Odası
Büyükşehir
Şubesi 1992
yılı "Kültür
Mirasının
Korunmasında

Toplumsal Katılımın
Yükseltilmesi" yılı olarak belirledi.

Temel amaçların

a) Dünya Çevre Gününü'nde,
Kültür ve Doğa mirasımızın kent
ve ülke kimliğimizdeki
"belirleyici" gücünün
vurgulanması;

b) Bu mirasın korunup
geliştirilmesi karşısındaki
engellerin, çevre sorunları
içersinde "ağırlıklı bir konum
taşıdığı" savunulması; ve

c) Kültür ve Doğa değerlerine,
"yurttaşlık sorumluluğu içersinde"

sahiplenmenin örneklerini

sergileyen kişi, grup ve çevrelerin,

bu yöndeki toplumsal katılımını

yükseltecek ve zenginleştirilecek bir

ortak çalışma platformunu

oluşturmaları yönünde kalıcı

adımların atılması olduğu belirtildi.

Bu amaçlar doğrultusunda 3

Haziran 1992 günü "Forum +

Panel + Ödül Töreni ve Kokteyl"

dizisinden oluşan bir etkinlik

gerçekleştirildi.

Mimar Sinan Üniversitesi Oditoryumu ve

Rihtımı'nda düzenlenen bu etkinliğin

Forum bölümünde "İstanbul Kent ve Çevre

Sorunları Çerçevesinde Örgütlenmiş Çevre

ve Kültür Dernekleri, Kurumları ve

Gönüllü Gruplar" görüş ve önerilerini dile

getirdiler. Katılan kuruluşlar şunlardı:

Ada Dostları Derneği

Anadoluhisari Turizm Kalkındırma

Derneği

Anadolukavağı Çevre Koruma ve

Güzelleştirme Derneği

Bizimşehir Haberleri

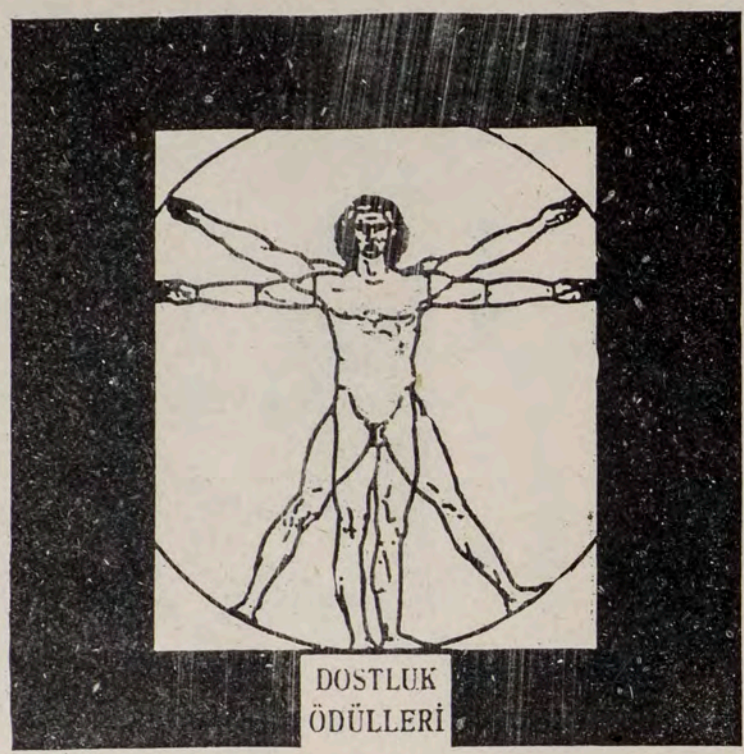
(Kostantiniyye) Gazetesi

Bizim Ülke Derneği

Çağdaş Yaşamı Destekleme

Derneği

Çekül Vakfı

BİZİMŞEHİR HABERLERİ GAZETESİ'ne
Kültürel Mirasımızın Korunmasındaki
Toplumsal Duyarlılığın Yükseltilmesi' ne
olan katkıları nedeniyle.

MİMARLAR ODASI İSTANBUL BÜYÜKKENT ŞUBESİ
3 Haziran 1992

Bizim Şehir Gözaltında

İstanbul için sivil dayanışma platformu oluştu.

M. Şanlı - S. Kalaycı Salıhpazarı'ndan bildiriyor...

Esentepe Çevre Koruma ve
Kültür Derneği
Gayrettepe Çevre, Kültür ve
İşletme Kooperatifi
Girişimci Arkeologlar Grubu
İstanbul Varlığını Koruma
Grubu
Karadeniz Kültür ve Çevre
Derneği
S.O.S. İstanbul Çevre
Gönüllüleri Platformu
Tarih Vakfı
Turing ve Otomobil Kurumu
Türkiye Çevre Koruma ve
Yeşillendirme Kurumu
Türkiye Tarihi Evleri Koruma
Derneği
Öğleden sonraki panelde
"Nasıl Bir Koruma Yasası"
konusu tartışıldı. Prof. Dr.
Metin Sözen'in yönettiği
panelin konuşmacıları arasında
Prof. Dr. Gündüz Gökçe, Prof.
Dr. Ümit Serdaroğlu, Prof. Dr.
Ergun Taneri, Doç. Dr. Cengiz
Eruzun ve Y. Mimar Besim
Çeçener gibi isimler vardı.
Panelde kültür ve doğa
varlıklarının koruma yasasında
düşünülen değişiklikler; bir
kimlik sorunu olarak kültür ve
doğa değerlerinin korunması ve korumanın
güvencesi olan toplumsal duyarlılık ana
başlıkları ele alındı.

Akşam saatlerinde Mimarlar'dan etkinliğe
katılan kuruluş ve gruplara, "Kültür
Mirasını Yaşatan Dostlara" plaketter
verildi.

Bizim Şehir Haberleri adına Forum'da
konuşan Orhan Yenigün kısaca
gazetemizin amaç ve işlevini anlattı, ilk
sayımızda yer alan "İstanbul
Manifestosu"nu okudu.
Akşamki ödül töreninde
"Kültür Mirasımızın
Korunmasındaki
Toplumsal Duyarlılığın
Yükseltilmesi"ne olan
katkıları nedeniyle
gazetemize plaket verildi.

Fotoğraf M. ŞANLI

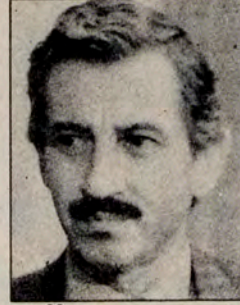
Bizim Şehir Haberleri adına Forum'da konuşan Orhan YENİGÜN

Fotoğraf M. ŞANLI

Forum'da Bizim Şehir panosu

Orhan Duru

KÖŞEBAŞI

İstanbul Korkusu

Bu koca İstanbul'da neler olu-
yor böyle? Anlaşılır gibi
değil.

İzci gibi "daima hazır" yaşamamız
gerekıyor. Yolda yürürken başınıza
bir saksı düşebilir, saksı düşmezse
siz bir çukura düşebilirsiniz. Hiç
belli olmaz. Tetik olmak, gözünü
dört açmak gerekiyor. Bu da yet-
miyor.

Geçen gün bir arkadaşımız bir
apartımına girerken kapağı açık
olan bir kömür deposuna düştü,
kendini kalorifer dairesinde buldu.
Almanya'da yaşadığı ve düzenli bir
yaşama alıştığı için ayağının alt-
ında bir oyuk bulunabileceğini dü-
şünemediğinden havalara ba-
kıyordu herhalde. Sonuçta birkaç
kaburga kırığı, birkaç çürük ve yar-
ıkla atlattı bu vartayı.

Bu örnek birşey değil. Başka ör-
neklerle karşılaşılabılıriz. Köşe baş-
ından çıkan bir otomobil sizi al-
tına alabilir her an. Ya da
otomobildeseyiz bir inşaatın
sokak ortasına yığıldığı kum te-
pesinin içine girebilirsiniz. Yol-
lardaki çukurlar da cabası.

Bütün bunların dışında her an
başka işler gelebilir kişinin başına.
Örneğin bir inşaatın düşen blok-
ların altında kalabilirsiniz, ya da
sık sık değiştirilen trafik akışı ne-
deniyle yanlış yola girip kendinizi
yeni yapılmış bir refüjle burun bu-
runa bulabilirsiniz. Dikkat et-
mezseniz denize de uçabilirsiniz.

Ayrıca İstanbul'un midesi gaz ya-
pıyor. Baksanıza her yer doğal gaz,
doğal olmayan gaz, likit gaz, tüp-
gaz, gazoz ve hidrojen, etilen gazı,
hava gazı, civa gazı ile dolu. Ay-
rıca tinerçiler çevrede dolaşiyor.
Kentin göbeğinde benzin ve mo-
torin istasyonları, şık iş yerlerinde
hizmet veriyor.

Bu durumda arada bir
GÜMMMM PATTTTT diye
patlamalar olup havaya uç-
abilirsiniz. Talihliyseniz bir iki sıy-
rık ve yanıkla kurtulabilirsiniz.

Tüm bunlar, olağan gündemi ge-
çirdiğimiz günlerin.

Ayrıca teröristlerin eline geçip ta-
ranma olanağı da var.

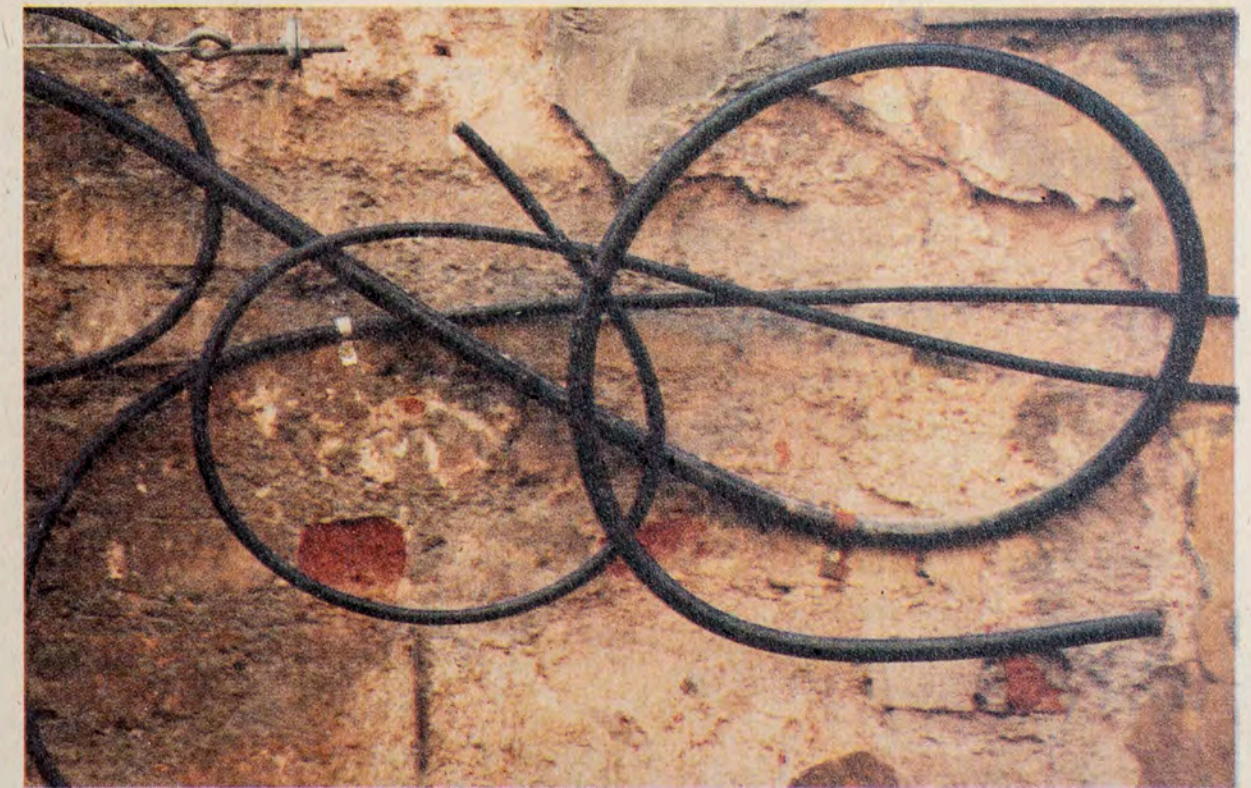
Arada bir orasından burasından
patlayan bir cephaneliğin üzerinde
oturuyoruz sanki.

Onun için tüm dikkatimizi top-
layalım, bir noktaya yo-
ğunlaşalım kendimizi ve ya-
şamımızı bu koşullarda eğlenceli
bir biçimde sürdürelim.

TUFCAMERA

TUFAN AKSOY
İSTANBUL

GÜVENKENTE

Küçük Ayasofya, diğer adıyla Aya Sergio Kilisesi

Hüseyin ÇAĞIN

"M.S. 527
yılında
İmparator
Jüstinyen
tarafından
yaptırılan
1465 yıllık
Aya Sergios
Kilisesi
bugün bir
cami olarak
kullanılıyor"

Bu araştırmayı hazırlarken önce 2650 yıl-
lık bir kent olan İstanbul'u bir bütün ola-
rak düşünmüş ve bu şehirde M.O.
660'lardan itibaren İstanbul'un fethine
1453 yılına kadar yaşayan Bizanslı ve
Cumhuriyet'in kuruluşuna kadar (1923)
470 yıl yaşayan Osmanlı'yı ve gü-
nümüze değin 68 yıldan bu yana varolan Cumhuriyet'i bir
film seridi gibi gözlerimin önünden geçirmiş tarihin İs-
tanbul'a bağışladığı bu zengin birikime şaşıp kalmışım.
Tarihî kayıtlara başvurduğumda M.O. 660'ta bu şehri kurup

bize bırakan Yunanlılar M.S. 330'da şehre kimliğini ka-
zandıran Romalılar ve nihayet 1453 yılında şehri fetheden
Osmanlılar bizlere öyle zengin bir kültürel miras bır-
akmışlardı ki, İstanbul'a arkeolojik bir değer kazandıran bu
bileşim şehri dünya uygarlığının başkenti haline getirirken,
bizleri de İstanbul'un hemşehrileri olarak açıkça gö-
nendiriyordu.
TÜRKİYE CUMHURİYETİ'NİN TEMELİ KÜLTÜR
Cumhuriyet'in kurucusu Mustafa Kemal'in çok acıca be-
lirttiği gibi: "Türkiye Cumhuriyeti'nin temeli Kültür'dür."
Öyle ki bu kültür yalnız bu toprakların üzerinde yaşayan

birlerin değil aynı zamanda Yunan, Roma, Mısır, Arap,
Osmanlı vb. kültürlerinin de ortak bir bileşeniydi.
Ama ne yazık ki bizler, uzun yıllar bu birikimin farkında
olamadık. Bu birikimin farkında olmak şöyle dursun, onu
yok bile saydık. Cumhuriyet'ten sonraki dönemlerde, özel-
likle kendimiz de, gerek yol yapımı sırasında, gerekse yerleşim
bölgelerinin oluşturulması sırasında pek çok tarihi
eser yok oldu. Varolanlar ise kendi kaderine terk edildi.
Yürütüsündeki müzelerle, koleksiyonlara kaçırılıp götürülen
tarihi eserlerimizi saymazsak zaman içinde Bizans'tan gü-
nümüze yüzlerce eser ya yangın ya da çarpık yapılaşma so-

nucunda bilinçsizce tahrip oldu.
**İSTANBUL'UN TARİHİ ESERLERİNİ
KURTARMAK MÜMKÜN**
Bu konunun envanterini yapmak ve bir arkeolojik kent olan
İstanbul'un daha fazla tahribini önlemek mümkünken bu şe-
hirde çeşitli dönemlerde iş abasına gelen yöneticiler, kente
yabancı kaldılar, dahası bu şehri seymediler, onun yağ-
lanması gözü yumdular, yağmacılara prim verdiler.
Bu konuda dıyarlılık gösteren bir avuç bilim adamı, aydınım
çabaları da yetersiz kalınca kentimizin tarihi misli gö-

rülmemiş bir işgale ve yıkıma uğradı. Kozmopolitizm, şehri
için için kemirerek, bu şehirde yaşayanları, yaşadıkları
kente yabancılaştırdı. Şehir, tarihi kimliğinden adeta uzak-
laştırılarak bir beton yığın haline getirilmeye çalışıldı.
Bütün bu olumsuz gelişmelere karşın gelecekte, bu muh-
teşem tarihi şehir için bugünden yapılacak şeylerin başında
hiç kuşkusuz İstanbul'un bir arkeolojik master planının çı-
karılması geliyor. Şehri, bir yerleşim bölgesi olmaktan çı-
karıp, bu kente herkesin rahatlıkla gelip yerleşmesinin önü-
nünde, bilinçsiz yapılaşma yerini bu tarihi kent için ya-
pılacak yeni düzenlemelere bırakacak. Ve helki de bu sa-

yede, Fatih'in Sekbanbaşı Abdurrahman Ağa Türbesi, Ha-
rios Karalambulos Hamamı, Karaman Hamamı, Sebil Med-
resesi, Sirkeci Tekkesi, Sinan Ağa Mescidi, Dalmator Ma-
nastırı, Altı Mermerdeki hamam, Mokios Sarayı, Gasfria
Mezar Anıtı, Selimkio Musevi Sinagogu, Hristagabet Er-
meni Kilisesi, Hızır Çavuş Camii, Panara Kilisesi, Sultan
Çeşmesi, Aetios Sarayı, Koranes Manastırı, imp. Cons-
tantin dönemine ait Havariler Kilisesi, Prodromos Ma-
nastırı, Avakam Limanı, Ali Fakih Camii, Ko-
camustafapaşa Camii, Aziz Andrea Kilisesi vb. tarihi
eserler yok olmaktan kurtulacak. **DEVAMI ONSEKİZDE**

Mosquée Kuchuk Aya Sophia Stamboul.

Constantinople. 2. 7

Oppilberg

1066 Editeur Max Fruchtermann; Constantinople.

Photogr. A

Masal anlatıcılarının ülkesi

Heinz HELFGEN

Almancadan çeviren İlhan PINAR

Ve Türkiye'deyim! Türk-Yunan sınırından İstanbul'a kadar olan yaklaşık 200 km'lik yol tamamen Türkiye topraklarıdır. Ancak bu, batıdan gelen gezginler için Türkiye'nin başlangıcı. Durum şimdi böyle iken, kısa bir zaman öncesine kadar, bugünkü Yunanistan'ın kuzeyini, Makedonya'yı, Arnavutluk'u, Yugoslavya'nın güneyini kaplayan bir Osmanlı İmparatorluğu vardı. Son 1000 km boyunca geçtiğim her yerde Osmanlı'nın her dönemden izleri ve kalıntılarıyla karşılaştım. Belki bazı Almanlar, son kaybedilen savaşın dolaylı kendi uluslarından utanmaları gerektiğini düşünüyordur, fakat, bunun yersiz olduğunu Yugoslavya'dan geçerken gördüm. Alman olmak, buralarda artık onur verici bir şey.

Hırvatistan'da, Sırbistan'da ve Makedonya'da karşılaştığım yürekleniciler bu deneyimden sonra güvenile Türkiye'ye doğru yola çıktım.

Türklerle ilk karşılaşmam sınırda oldu - gümrükte. Gümrükte benden önce iki kişi bekliyordu; sınıra varamadan az önce beni sollayan otobüste yolculuk eden iki kişi, Yunanistan'dan geliyormuş. Birincisi pasaportunu göstererek:

"Ben İngilizim" dedi. Gümrük memuru İngilizin tüm valizlerini açtırdı. Memur, Asyalılara özgü bir sessizlik ve Türklerle özgü bir titizlikle görevini yapıyordu. İngiliz birden sinirlendi. Kızarak:

"Sizi temin ederim ki gümrüklük hiçbir şeyim yok!"

Biraz sonra da anlaşıldığı gibi, gerçekten gümrüklük hiçbir şeyi yoktu.

Diğer gezgin, Augsburglu bir Alman mühendisti. Türk gümrük memuru yüzündeki ifadeyi hemen değiştirdi. "Tamam!" dedi. Bana döndü: "Siz de Alman mısınız?" "Evet" dedim ve pasaportumu uzattım. İngiliz'e nispet yaparcasına tek valizimizi dahi açtırmadan bütün valizlerimize kontrol edilmiştir çaprazını işaretledi. Bagaj kontrolünden sonra pasaport kontrolünden de kolay geçtik.

İngiliz, Augsburglu mühendis ve ben, gümrük binalarının hemen arkasındaki ilk kahvehanede oturduk. İngiliz, bir an önce, kendi deyişle, uzun zamandır yoksun kaldığı Türk çayı içmeye bizi de davet etmişti. Bir yandan da kafasını sallayarak:

"Ben bu işi anlamadım!" diyordu. Augsburglu mühendis de: "Gerçeği söylemek gerekirse ben de! Ben ilk kez Türkiye'ye geliyorum. Bana yapılan davranışın daha çok tam tersini bekliyordum" diyerek, in-

gilizin şaşkınlığını paylaşmaya çalışıyordu. Aklıma Giessenli oto tamircisinin söyledikleri geldi: 3Türkler Alman dostudur - hoşnut kalacağına eminim" demişti. İngiliz ayrılmadan önce ticaretle uğraştığını söyledi. "İsterdim ki" diye ekledi. "Türkiye'de bulunduğum sürece Alman olayım... O zaman buradaki bütün işlerim kolaylıkla hallolurdu..."

Pedal çevirmeye devam ediyorum. Gümrükte yaşadıklarım beni hiç etkilemedi. Birçok Türk'ün bakışları da beni rahatsız etmiyor. Buraya kadar yaptığım yolculukta meraklı bakışlara da, hayret

Fotoğraf: M. Arşiv

dolu bakışlara da alıştım. Bu yeni bir şey değil benim için.

Akşama doğru Marmara Denizi'ne ulaşmayı umuyorum.

Yolda iki karpuz yiyorum. Bıçağımın kestiğim karpuzu yerken suları çemeden aşağı akıyor. Yollarda sayısız dut ağaçları gördüm, tıpkı Üsküp'ün güneyindeki gibi. Ve geniş alana yayılan haşhaş tarlaları. Türklerin atları küçük ama kuvvetli, eşek ve katırlarıysa klasik güzellikte. Türk köylü erkekleri genellikle yeşek ve pantolon benzeri bol bir şey giyiyor, belli belirsiz saran renkli bir bağtı da kemer yerine kullanıyorlar. Birçoğunun başında poşu, aya-

ğında sarı bir ayakkabı var. Türk köylü kadınlarıysa, bedenlerini saran çuval gibi bir giysiyle dolaşıyorlar.

Akşam güneş batarken, Tekirdağ - Ereğli arasında, yaklaşık 280 km uzunluğunda, 75 km genişliğinde, Dardanel Boğazı ile Ege Denizi'ne, Bosporus ile Karadeniz'e bağlanan Marmara Denizi'ne ulaşıyorum.

Çadırımı kuruyorum. Gece için iki keçi den süt sağıyorum. Öğleden sonra yolda rastladığım çerçinim verdiği "Cibali" sigarasını içiyorum ve yatıyorum.

İstanbul (Konstantinopol), kulelerin, köşkerlerin, camilerin ve Bizans surlarının

bulmak mümkün. Alışverişle uğraşan satıcılar birden hareketlendiler. Birisi bana seslendi:

"Helfgen - Alman?" "Evet" dedim, şaşkın ve bisikletime yaslanmış dururken. "Evet, benim!"

Satıcı hemen uzaklaştı, tezgahını başıboş bırakarak. Diğer Türkler her çevremi sardı. Ardından çevremde sözcükler vızıldamaya başladı: "Alman - Helfgen! Alman!"

Beş dakika içinde geri geldi. Çevremi saran kalabalığı yararak yanıma yaklaştı, nefes nefese omuzuma vurdu: "Warten, Alman! Ich telephoniert! Sofort kommen!"

"Kim gelecek hemen?" diye sordum.

"Warten, alman!"

Ve başladılar sonu gelmeyen bir merakla her şeyimi gözden geçirmeye: Beni, bisikletimi, çadırımı, direksiyondaki haritamı, arka seleye bağlı çantamı, beyaz kazığının üzerindeki olimpiyat halkalarını, kirli ayakkabılarımı ve bilemediğim daha nelerimi... taa istü açık şık bir arabanın yanımızda durmasına dek.

"Herr Helfgen?"

"Evet, benim!"

Çevremi saran kalabalık Avrupa giysili adamı görünce hemen yolu açtı. Adam bana elini uzatırken: "Affedersiniz, geleceğinizi burada bilmeyen yok. Fakat, biz sizi ancak yurum bekliyorduk. Yolculuğunuz iyi geçti mi?"

"Evet, teşekkür ederim- fakat siz kimsiniz?"

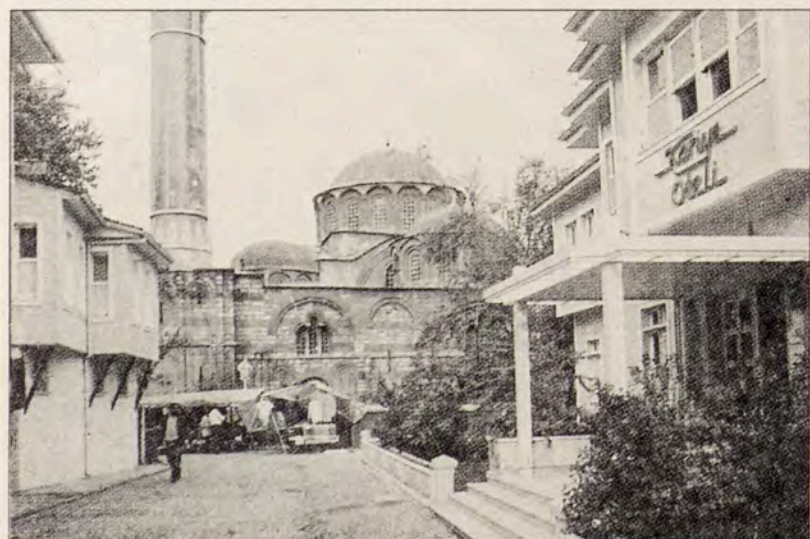
"Ben gazeteden geliyorum. Gelişiniz bize bildirildi. Bugün sizden ve dünya turunuzdan gazetemizde haber geçtik. Gelin - şimdi doğru yazışlarına gidiyoruz. Bize anlatacak çok şeyiniz olmalı. Tabii bu anlattıklarınızın karşılığını da ödeyeceğiz. Ama bu paraya gereksinimimiz olacağını hiç sanmıyorum... telefon bütün gün çaldı... birçok insan sizi davet etti... gelin... gelin... bisikletinizi bagaja koyarız..."

İstanbul'da gidiyoruz. Fakat, bu kısa yolculukta Konstantinopolis'in güzelliklerini görme fırsatını bulamıyorum... Ayrıca, usta ellerce yapılmış patatesli, bol salatalı, kocaman biftek düşünüyorum...

Acaba bunu burada bulabilecek miyim?

İstanbul'da geçirdiğim günler anımdan hiç silinmeyecek. Her şeyden önce Türk gazetecilerinin benimle çok yakından ilgilendiğini söylemeliyim. Çeşitli

DEVAMI ONSEKİZDE

Eski İstanbul'da yeni bir otel: Kariye Oteli

Anılandaki İstanbul'un hala bozulmamış pek az yerinden biri olan Edirnekapi'da restore edilmiş eski Türk evlerinin ortasında Bizanslı Chora Kilisesi, Osmanlı'nın Kariye Camii olarak yaşayıp şimdi de dünyanın en zengin Bizans sanatı müzelerinden biri olarak hizmet eden tarihi yapının bitişiğinde eski bir Türk Konağı tarzında inşa edilmiş bir otel. Bir anda birkaç yüzyıl geri gidip eski İstanbul'a geldiğinizi hissedebileceğiniz bir dost evi Kariye Oteli.

KAĞITAKILLI

Saltanat Kayıkları

Taner VIDİNLİGİL

Osmanlılar devrinde Boğaziçi'nin iki yakasının tümü ile yeşil tepeler, korular, özel ormanlar ile kaplı olduğunu, gravür ve ilkel fotoğraflardan görmekteyiz. Bu yeşil ve mavinin harikulade kompozisyonunu herhangi bir kıydan doyasıya seyretmek çana can katarmış herhalde. Boğazın mavi suyunun en görkemli süsü de muhakkak Saltanat Kayıklarıydı.

Saltanat Kayıkları Osmanlı gemi yapım sanatının en başarılı ve bir o kadar da zarif birer örneğidirler. Bu zarif kayıklar, güzellik ve ihtişamı, en sade bir şekilde anlatırlardı. Genelde on üç çifte kürekle hareket ederler ve boyları otuz metre civarında olurdu. Kıç taraflarında Padişahın oturduğu bir köşk bulunurdu. Kayığın tüm çevresi, özellikle baş ve kıç tarafları çok güzel altın yıldızlı ahşap oymalarla süslenirdi. Ayrıca baş tarafta tahta veya gümüşten yapılmış kartal veya deniz kuşu heykelleri yer alırdı. Türk mitolojisinde Kartalın koruyucu ruh, kudret ve kuvvetin sembolü olarak kabul edildiği dikkate alınırsa, imparatorun kayığını belirleyen en uygun simge kullanılmış olmaktadır.

16. ve 17. yüzyıllarda yapılan kayıklardaki köşkerin süslemeleri en gözalıcı güzeleğe erişmişlerdir. Süslemelerde altın, gümüş, sedef ve bir çok kıymetli taş kullanılmıştır. III. Murad zamanında köşkerlerde çini süslemelerde bulunurdu. Padişah İznik Kadısına gönderdiği fermanla şöyle demektedir:

"...Hâlâ hassai Hümayunun için müceddeden bina olunmak فرمانım olan kayığım kıçı Zeynolnolmak için İznik'te ikibin üçyüz kır'a çini piruze renk küre lazım ve mühimdir..."

Evliya Çelebi de saltanat kayığını ve deniz gezilerini tarif ederken:

"Kızılteğaç kayığının kıçında cevahir kubbe altında, mücevher taht üzerinde sade cura, zurna ve çiftenâra faslı ederek, Halicin tarafeynde olan kat yalıları, bağ ve bahçeleri, tersaneleri seyir ve temaşa ederek, murad buyurdıkları yere giderler..." demektedir.

19. Asırda İstanbul'da bulunmuş bir Amerikan elçisi ise saltanat kayığını şöyle anlatmaktadır:

"Selim'lerin, Murad'ların ve Mehmedlerin Boğazı geçişlerindeki şahane hâl hiç bir saltanat kadirgasında yoktur. Padişahın kayığı bir yıldız ve parıltı kütlesiydi. Güneşte büsbütün ışıldıyordu. Bu, kayıktan fazla birşey, bir ihtişamdı. Edalı iniş, çıkışlarıyla, suya vuran nefis pırlıtları ve gölgeleri ile âdeta ruh-

landırılmış şairane bir varlık halinde idi."

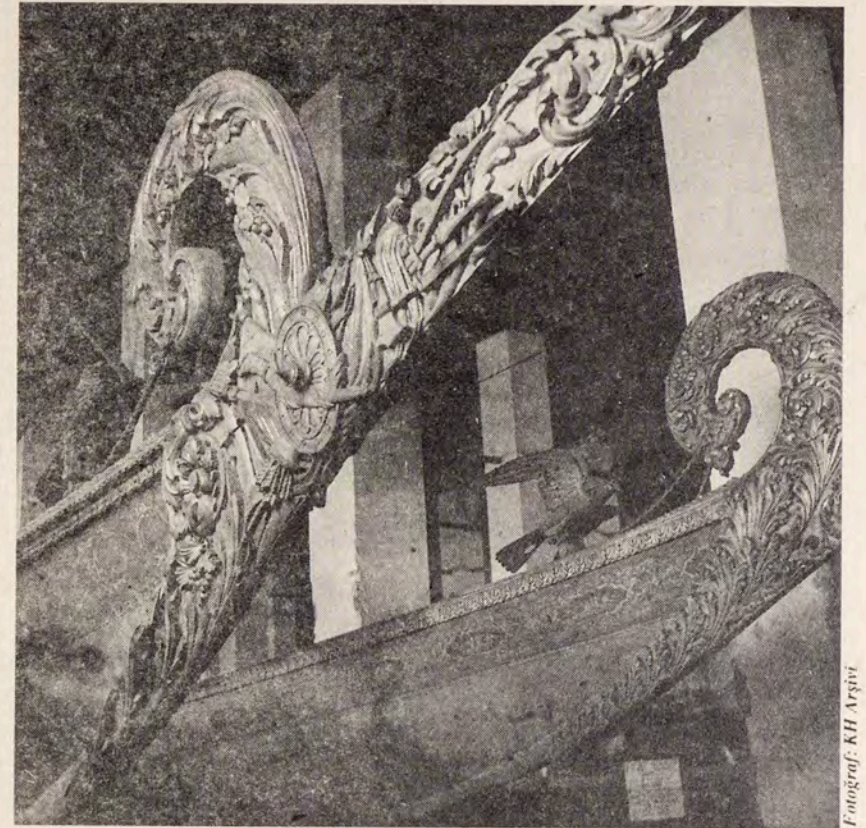
Melling ise III. Selim'in, merasimle çıktığı Boğaziçi gezintisini şöyle anlatır:

"Sandalye olarak isimlendirilen altı kayık mevkibi Hümayuna yol açar, bunlara yüz elliye yakın hizmetli biner. Bunların sağında ve solunda giden iki kayığa ise Haseki ağalar rakib olurlar. Top gürleri gibi çıkan seslerden padişahın geldiği anlaşılır. Hizmetli kayıklarından sonra, Destar-ı Hümayunun (Padişah sarığının) naklinden sorumlu memurun bindiği Sarık Sandalye gelir. Ondaki sonra yine altı kayık gelir ki bunların herbirinde bir ağa bulunur. Bu ağalar arkalarını Zevrak-ı Hümayun'a (Padişah kayığına) dönmemiş olmak için, yüzleri kıç tarafa dönük olarak otururlar.

Padişaha ait kayıklar iki tanedir. İkisinde de som gümüşten yapılmış parmaklıklar ile çevrilmiş, yine gümüş dört sütun üzerine oturulmuş bir köşk vardır. Bunların üzeri mükellef sırma işlemeli incilerle süslü saçaklı kırmızı çuhadan yapılmıştır. Padişah bu kayıklardan birine biner ve kendine ayrılmış parmaklıkları bölmede oturur. Arkasında parmaklıkların dışında bostancı başı dümen tutar.

Köşkün içindeki diğer bölmede ise huzurda bulunan ve geziye iştirak eden önemli kişiler oturur. Kayığın ön tarafından bostancılar ve iki baş çuhadar bulunur, bunlardan birinin muhafaza ettiği iskemle, Padişahın karaya çıkışında ata binmesi için basamak olarak kullanılırdı.

İkinci hünkâr kayığı da birincisi

Fotoğraf: M. Arşiv

gibi çok güzel işlemeliydi. Bu kayıkta Padişahın kılıcını taşımaya

memur olan silahdarağa bulunurdu. Ancak kimsede Padişaha ait yere oturmazdı. Padişah dönüştürme kayığı değiştirir bu kayığa binerdi. Kafileyeye dahil diğer kayıklara Harem ağaları biner, bunların başında kızlar ağası bulunurdu.

Padişahın geçişini, Kız Kulesi'nden atılan toprak ilan ederdi. Bu geçiş sırasında Kule'nin zemininde Bostancılar dizilir ve iki kat eğilerek Hükümdarı selâm-

lardı..."

Tersane-i Hümayında inşa edilen Kayıklar Sarayburnu kayıkhanesinde, Tersanede veya Dolmabahçe'de muhafaza edilirdi. Bugün ise bu kayıkların büyük bir kısmı Beşiktaş'taki Deniz Müzesinde, inşa tarzları, devirleri ve tarihi hatıraları bakımından,, dünyanın en güzel ve enteresan koleksiyonunu meydana getirmişlerdir.

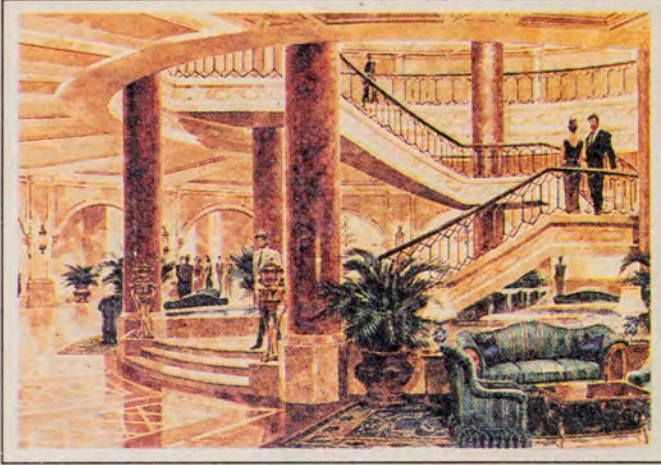
RASGELE!

PELECANUS CRISPUS. YANI TEPELİ PELİKAN. SÖZDE AYCILAR TARAFINDAN ARALIK 1991'DE İZMİR KUŞ CENNETİ'NDE YURULDU. ŞİMDİ ONLARDAN GERİYE SADECE 2999 TANE KALDI. (BÜTÜN DÜNYADA!) SİZİ.. BU KUŞLARIN TÜMÜLEYEK OLMASINA SEYİRCİ Mİ KALACAKSINIZ? "HAYIR" İSE, KANUNLARLA KORUNAN TÜRLERİN AYLANMASINA ENGEL OLUN; AY KANUNLARINA UYmayan O SÖZDE AYCILARI, ÇEKİNMEDEN JANDARMA YA DA ORMAN KORUMA GÖREVLİLERİNE BİLDİRİN. ÇOCUKLARINIZA GÖSTERİLECEĞİNİZE BİRKAÇ TEPELİ PELİKAN OLUN... BİZ TÜRKİYE'NİN DOĞAL ÇEVRESİNİ KORUMAYA KARARLIYIZ. SİZİN DE KATILMANIZI BEKLİYORUZ.

ZEVRAK-I HÜMAYUN

YENİ YILDIZLAR

Bedrettin Dalan'ın Belediye Başkanlığı döneminde başlayan beş yıldızlı oteller furyasının son iki örneği de yumuşak açılışlarını yaptılar.

KH Haber Merkezi

İstanbul'un otelleri ya turistik amaçlı olduklarından Aksaray yöresinde, ya da daha çok iş adamlarına servis vermeyi amaçladıklarından Taksim ve gelişen çevresinde öbekleşirdi. Son olarak yumuşak açılışlarını yapan iki beş yıldızlı otel de bu Boğaziçi'nden görülen Avrupa silüetine (nedendir bilinmez) kiremit rengi bir dikit olarak katkıda bulunan Mövenpick Oteli Maslak'ta açıldı. Otelin açılması ile birlikte yörenin gelişen ticaret hayatı da canlanmaya başladı. Kıbrıslı bir iş kadını olan Sıdika Atalay'ın önelemeyen yükselişine olumlu bir örnek olarak katılan Mövenpick Oteli'nin gazetimizde yer alacak olan bu haberi için fotoğraf istemiştik ama elimize bir türlü ulaşamadı. Onun

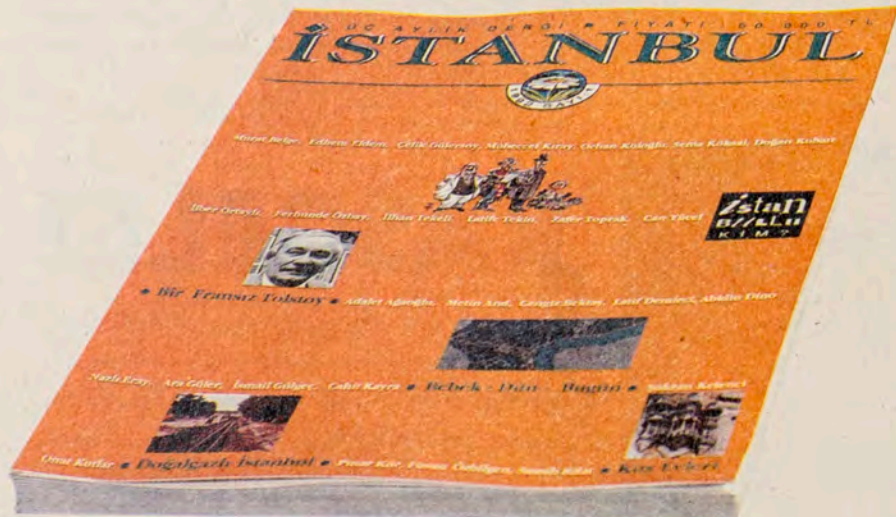
için görmeyip de merak edenler bir zahmet Maslak'a kadar gidivercekler. Mövenpick, İsviçre kökenli bir otel işletmeciliği olmanın yanı sıra, aslında önemli bir yiyecek içecek grubudur ve otellerinden çok lokantaları ile ünlüdür. Bu dev işletmenin 15 yıl için kiraladığı bulunduğu otelin lokantalarını gazetemizin yiyecekten sorumlu yazarı da izlemeye almış, ilk gelen haberlere göre, dondurmalar çok sütlü ama iyi imiş. Giriş katındaki lokanta ise güzel yemek veriyormuş. Mövenpick işletmeleri ayrıca Türkiye

DEVAMI ONSEKİZDE

Discover the mysteries behind this legendary metropolis

İstanbul İçin Somut Bir Adım

Birinci Sayının Yazarları

Adalet Ağaoglu
Bilgi Altınok
Metin And
Celal Başlangıç
Cengiz Bektaş
Murat Belge
Umur Coşkun
Edhem Eldem
Nazlı Eray
Yurdagül Erkoca
Semavi Eyice
Alan Duben
Çelik Gülersoy
Serpil Gündüz
Cahit Kayra
Şükran Ketenci
Mübeccel Kiray
Orhan Koloğlu
Sema Köksal
Doğan Kuban
Pinar Kür
İlber Ortaylı
Ferhunde Özbay
Füsun Özbilgen
Levent Poyrazoğlu
Samih Rifat
Latife Tekin
Zafer Toprak
Metin Tunçay

Birinci Sayının Sanatçıları

Latif Demirci
Abidin Dino
Mengü Ertel
Selahattin Giz
Ara Güler
İsmail Gülgeç
Tan Oral
Semih Poroy
Turhan Selçuk

Oğuz, Prof. Dr. İlber Ortaylı, Dr. Nazan Ölçer, Prof. Dr. Ferhunde Özbay, Prof. Dr. Jale Parla, Prof. Dr. Metin Sözen, Prof. Dr. Mete Tapan, Doç. Dr. Mete Tunçay, Prof. Dr. Erol Tümertekin ve Prof. Dr. Stefanos Yeranosimos'dan oluşuyor.

Yayın Kurulu'nda ise; Doç. Dr. Murat Belge, Uğur Büke, Doç. Dr. Edhem Eldem, Cahit Kayra, Prof. Dr. Zafer Toprak, Hilmi Yavuz ve Yayın Yönetmeni olarak Zeynep Avcı yer alıyor. Derginin Yayın Koordinatörlüğünü Orhan Silier üstleniyor.

İstanbul Dergisi'nin sahibi, Tarih Vakfı adına Prof. Dr. İlhan Tekeli.

Bilgi için: 243 31 27 - 264 66 90

NEA ROMA ΔΕΙΚΝΩΛΛΑΡΙ

PASPAS Süleyman ŞENŞAKRAK

Gazete dediğin..

Gazetenin Haziran sayısının ön sayfasını görünce çok sevindim. Anlaşılan bizim gazeteyi çıkartan zevat sandığım kadar saf değilmiş. Sonunda gerçek bir gazeteye benzer görünüm kazandı diye düşünüyorum. Ancak başlangıç olarak iyi olsa bile, bunun devamı gelmeli. Her ne kadar deneme için böyle yapıldığı iddia ediliyorsa da, eminim bazı önerilerim dikkate alındığında ve satışlar fırladığında fikirler değişecektir.

Ben olsaydım Julie Canton'un samanlıktaki yarı çıplak resminin üzerine "Julie bu yıl İstanbul'a gelmiyormuş" gibisinden okuyucuyu derhal esnemeye yönelten bir manşet basmazdım. Türkiye'de okuma alışkanlığı olmasa da manşetler çoğu insanın dikkatini çeker. Gazetelerde yarı çıplak ve çıplak kadın fotoğrafları sürüsüne bereket. Önemli olan fotoğrafa uygun çarpıcı manşet ve haber yaratmak.

Ben olsaydım şöyle bir haber geçirdim:

"Julie Türk erkekleri için özel hatta.."

- Samanlık maceralarım 900 910 900

Neden hep Türk erkekleri? 900 910 910" vs.

veya,

"Gazeteniz Julie'nin İstanbul'da defilelerde giydiği iç çamaşırları da giyiyor!"

Aşağıdaki kuponu kesin gönderin; Julie koku donlar, sütyenler kazanın. Talihtli okuyucularımıza her ay on don, on sütyen. Bu fırsatı kaçırmayın."

Gazete satmaksa amacınız, oyunun iki kuralı var. İlk seks çağrıştıran her türlü resim ve dedikodu yayımlamak; ikincisi kumar ruhunu ve köşe dönmece ihtirasları uyandıran lotaryacılık faaliyetlerinde bulunmak. Yalnızca Türkiye için değil, tüm dünya gazeteciliğinde geçerli bu söylediklerim. Farkı, geçerlilik oranının Türkiye'de diğer birçok ülkeye kıyasla ve % 99 gibi bir oranla azıcık yüksek olması. Okumak yerine bakmayı seven bir toplumuz. Batı'da belediye otobüsünde yolculuk yapan insanlar gazete, dergi veya kitap okurlar. Türkiye'de herkes birbirine bön bön bakar. Batı'da insanlar evlerinde de okurlar. Bizde ise evde herhangi birşey okumak ayıp ve anti-sosyal bir davranış türüdür ve hoş karşılanmaz. Gazetelere sadece göz gezdirilir, belki resim altları okunur, kuponlar kesilir ve zamanın geri kalan kısmında televizyon seyredilir.

Şimdi bu gazeteyi çıkartanlara sesleniyorum. Türkiye'de don satıp kâr etmek kolay. Sıkıya kadın resmi olmayan, renksiz ve bol yazılı gazete satın ve kar edin bakalım.

Efendim bu ara dedikodu pek çok: Bir kere nedendir bilinmez; Haziran sayısını oluşturma toplantılarına katılması beklenen Yazışçileri (Sorumlu) Müdürümüz (riyaset odur ki Editörün şerrinden çekindiği için) toplantıya katılmayıp, diğer işleri ile ilgili faaliyetlerini sürdürmek bahanesiyle gazeteyi terk etti. Zaten bu diğer işler yüzünden, aylardır beklemekte olduğu "SARI BASIN KARTI" ni de alamadı; Bildiğiniz gibi sarı basın kartı komisyonu pek yenilerde bir sayfiye şehrimizde toplanıp, daha çok kimin ne yapıp yapmadığı konusunu konuştuktan sonra, don işiyle iştigal etmekte olduğu için Patrona da sarı basın kartını uygun görmedikleri gibi, bir sermaye şirketine ortaklığından ötürü biçare Sorumlu Yazışçileri Müdürümüze de bu "imtiyaz" çok gördü... Tabii bizimki de hop oturup hop kalktı ve "Yahu bu bizim gazeteden ne istiyorlar bu insanlar? Anonim şirketi sermaye şirketi kabul ediyorlar, limited şirketi kabul etmiyorlar. Bu cahillik nereden kaynaklanıyor?" diye söylüyor. Bana sorarsanız çok yanlış değil söylenmesi. Hoş bizim gazetedeki söylemlerimizi sağır sultan bile duymaz duymasına ama, belgedir bulunsun...

Bizim yazı kurulu mu dersiniz, işi-şare kurulu mu bilmiyorum ama, o ayda iki üç kere toplanıp da entel sohbet takılan grup var ya; İstanbul Dergisi'nin çıkış biçimine pek takıldılar. Aslım isterseniz KISKANDILAR: Biliyorsunuz adı geçen dergi Tarih Kurumu tarafından çıkartıldığı için ya çok parası var ya da sıkı destek alıyor bir yerlerden izlenimini uyandırıyor. Onun

İçindir ki tüm otobüs duraklarını donattı posterler ile. Ayrıca da pek sıkı ilan kampanyaları ile destekledi satışlarını. Muhtemeldir ki yazarlarına da telif hakkı gibi, doğal olarak ödemesi gereken paraları da ödüyorlardır. Ama gel de sen bunun normal olduğunu bizimkilerle anlat. Herşeyden önce Patron hasetinden çatlıyor "Bir arayıp sormadılar, bey bu işi ilk siz başlattınız ne diyorsunuz diye sormadılar. Yalnızca gelip don ilanı istediler" diyor. Süleyman Şenşakrak (nam-ı diğer yedek editör) "onların ömürleri az, bunca yazıyı kim okur yahu, entel takılıyorlar hangi İstanbullu bu kadar entellektüel? diyerek kiskançlık krizlerini sürdürüyor. Gazetemizin "ağabey" yazarlarından birisi de "of the record" sohbetlerinden birisinde "İstanbul Dergisi'nde yazanlardan hangisi İstanbulluymuş ki?" diye soruyormuş. Daha neler neler... Ama ne yalan, adamlar güzel dergi yayımlamışlar. Emek vermişler, ellerine sağlık. Hemen ilk sayfadan da VAKKO grubunun desteğini almışlar. Benden anımsatması: Biliyorsunuz dört yıl evvel biz de ilk çıkarken Patron bay Vitali Bey'den ayda bir milyon lira destek aldığı için övünüyorduk. Ne zaman ki Beyoğlu'nda tramvay meselesini gündeme getirdik ve istedik, bir telefonla gitti bizim bir milyon. Onun için İstanbul Dergisi yazı kurulundakilere anımsatmakta yarar var; Beyoğlu'na dokunurken icazet alınması şarttır.

Duyduğunuzdur. Bizim Patronun yazmış olduğu ve Fuat Oburoğlu'nun da bestelediği olduğu bir NAR SEN-FONISI var ki basıldı çıktı. Patron Hilmi Yavuz'a telefon etmiş ve Gösteri

dergisinde söz edip edemeyeceğini sormadı. Hatta isterse kötü yaz hakkımda ama yaz lütfen demiş. Hilmi Yavuz ne dese beğenirsiniz? "Ben bazı insanlara taktım. Örneğin Enis Batur. Fuat Oburoğlu (bu ad bizim Editörün nüfusta kayıtlı olan adır hem de Yeni Türkü grubunda kullandığı adı. Nedense yazı çizi içinde başka ad kullanıyor) sen de tutmuşsun besteyi Fuat'a yaptırılmışın, şimdi ben bu konuda yazmam". Son zamanlarda neyin yabancı dil, neyin yasaklı dil olduğu konusunda pek çok görüş ortaya atılıyor ve bu konular enine boyuna tartışılıyor. Kürtçe televizyon yayımı konusunda bu açıdan yaklaşan çok görüş var. İngilizce, Fransızca okullar var neden Kürtçe olmasın diye ve tabii genel anlayışımız açısından marjinal sayılabilecek diğer diller de tartışmaya açılıyor: Yani yeni lehçe Türkçeler ne olacak? Arapça ne denli kabul gören bir dildir? vb. Bu arada Hilmi Yavuz'un bir kokteyle Arapça konuşmuş olması da sık sık örnek olarak gösteriliyor. Oysa Hilmi Yavuz'un çok iyi Arapça bildiğini pek bilen yokmuş. Patron bizim meraklı: Hemen gidip sormuş, H. Yavuz da: Ne olacak ki yabancı dil konuşmakta ni eleştirir konusunu yani" deyivermiş.

Aradan hayli zaman geçtikten sonra Patronla ünlü kütüphanecimiz Turgut Kut geçenlerde olmadık bir yerde karşılaşmışlar. Turgut Beyden patrona bir fırça bir fırça "vey efendim benim sana yazdığım mektubu sen neden buş-kalarına veriyorsun da yayımlıyorsun!" Patron şaşırmış ve demiş ki "Ama beyim ben ne anlarım Karamanlıca'dan

DEVAMI ONSEKİZ

İLK SAYISI İSTANBUL'LA BAŞLADI

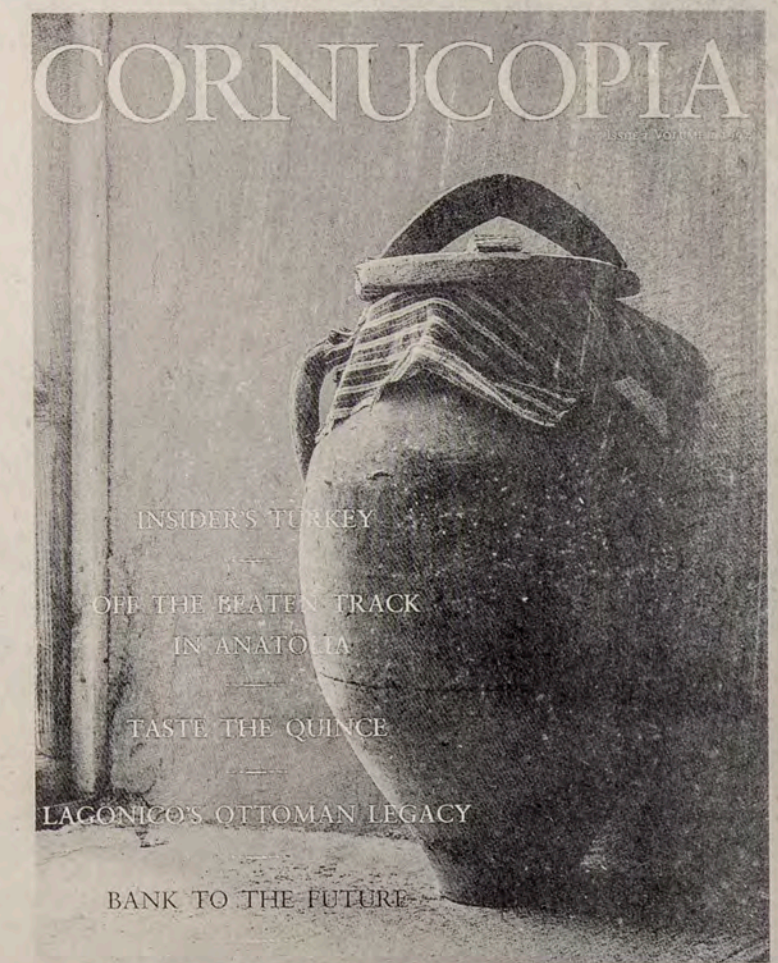
İngilizce olarak yayım hayatına başlayan Cornucopia Dergisi yayımlandı. İlk sayısında İstanbul'a geniş yer veren dergide Ara Güler'in beş siyah beyaz fotoğrafı, Anthony Bryer'in "The miracle of Santa Sophia" yazısı ve Francesco Venturi'nin fotoğrafları ile birlikte Rose Baring tarafından kaleme alınmış olunan "Boating on the Bosphorus" yazısı yer alıyor.

Beş İngiliz lirasına satılan dergiyi edinme adresi: Valikonagi Cad. 62 Nişantaşı 80200 İstanbul, telefon ise;

248 36 07

Derginin Türk Lirası ederini bulamadık, herhangi bir yerine not edilmemiş. Bu nedenle de sevindik, demek ki İstanbul'da günlük kur üzerinden dergi satın alabilecek okurlar hala varmış.

Cornucopia'ya yeni başladığı taş yayımcılık yolunda başarılar dileriz.

CORNUCOPIA

INSIDER'S TURKEY
OFF THE BEATEN TRACK
IN ANATOLIA
TASTE THE QUINCE
LAGONICOS OTTOMAN LEGACY
BANK TO THE FUTURE

Gelenekselleşmiş sokak arası festivalleri İstanbul'a da yakışır

Nedim AKKOHEN Londra'dan bildiriyor...

Dünyanın hemen hemen bütün büyük kentlerinde ara sokak festivalleri, panayırılar yaşanır, bunlar daha çok yörenin geleneklerinden yararlanılarak halkın kendine oluşturduğu eğlencelerdir. İstanbul'da Gülhane Parkı'nda düzenlenen panayırın yoğun ilgi görmesi, Ortaköy meydanının düzenlenmesi ile yeniden oluşmaya başlayan birliklik, Sarıyer Festivali'nin bu yıl yeniden düzenleneceği haberi, aynı istek ve çabanın ürünleridir. Uzun yıllardır Londra'nın Sheperds Market yöresinde düzenlenen mayıs şenlikleri bu yıl da yapıldı, şehrin Green Park yöresindeki bir ara sokakta yapılan şenlik, yaklaşık altı saat kadar sürüyor ve mahalleli tarafından gerçekleştiriliyor. Yöre faaliyet gösteren ticari kuruluşlar ise panayırın oluşması için meydanlarda bulunuyorlar.

Fotoğraf: N. ONURSOY

M.M. ve Madonna kılığında genç kızlar Bizim Şehir Haberleri objektifine böyle poz verdiler.

Fotoğraf: N. ONURSOY

Fotoğraf: N. ONURSOY

Ünlü İngiliz homoseksüel sanatçı Boy George geçtiğimiz aylarda İstanbul'a da gelmiş ve konserler vermişti, panayıra katılanlar onun şarkılarını çok iyi bir dublörden izlediler.

Sheperds Market tarihte gangsterleri ile ünlü. Panayıra bu kılıkla katılan bir yöre sakini, panayırı izleyenlerle hatıra fotoğrafı çekiyor.

GALİBATANIDIK

1912 Köprüsü

Jak DELEON

Meşhur dizelerdir: "Ah Beyoğlu, vah Beyoğlu, Yandı da bitti, kül oldu." Beyoğlu yangınları birkaç devirde baş gösterdi ve Cade-i Kebir-i yok etti ama bir başka yangın, Galata Köprüsü yangını, yüregimizin bir noktacığın ateş gibi oturdu. Evet, "köprü" yandı. Ne tuhaftır, "köprü" deyince akla hemen Galata Köprüsü gelir, Boğaziçi geçişleri değil. Babalarımızdan faytonları ve "manivelalı" otomobilleri dinlerdik, sonra Bahçekapı durağından kalkan tramvaya binip Harbiye'ye gider olduk. Bir kuşak böyle büyüdü ve ilk gençliğinde tramvayın ölümüne tanık oldu. Kuşdili'ndeki Taşıt Müzesi'ne diri diri gömülen son tramvayın vatmanıyla birlikte ağılaştığımızı vardır, inanın.

Constantinople, Pont de Stamboul.

Fotoğraf: KH Arşivi

Köprü'nün üstü kadar altı da önemliydi. Aşka ve hüznü kapılarını açmış meyhaneleri ve (benzeri belki de dünyanın hiçbir yerinde görülmeyecek) "köprüaltı çocukları"yla bir alemi 1912 köprüsü. Aşık oldun mu içtiğin biran tadına Haliç'in günbatımını meze yaparsın, oltayı şöyle bir şevkle salladın mı da bir düzine balık gümüş akçeler gibi sıralanır... Önce Haliç öldü, üzerinde Osmanlı saltanat kayıklarının salındığı mavi su bozulanlık bir kimliğe büründü. Balıklar küstüler ve ortalıktan yok oldular. Bir köprü kalmıştı geriye, sonra o da gitti. Yandı! Kimi "intihtar" dedi, kimi "kaza", kimi de "kast" aradı. Hiç önemli değil aslında. Önemli olan, İstanbul adlı görkemli tablodan bir renk solup silinmesi.

Nasıl ve ne zaman eklenmişti bu ilginç renk İstanbul tablosuna? 1912'de yapılmış köprü ama ilk değil. Önce 1845, 1863 ve 1875 köprüleri vardı. Ve o demlerde Galata Köprüsü olarak değil, Cısr-i Cedid, Yeni Köprü, Büyük Köprü, Valide Köprüsü, Yeni Cami Köprüsü olarak anılıyordu. Son köprü 27 Nisan 1912'de açılmış ve tam 250.000 Osmanlı altınına mal olmuştu. Gişelerinin yanında ilk Osmanlı dretnotu olan Reşadiye zirhlisının resmi bulunuyordu. Tanin Gazetesi'nde şöyle anlatılır köprü'nün açılışı:

"Dün İstanbul ile Galata'nın vasıtai müdürü olan Cısr-i Cedid, mahalli mahsusunu yeni köprüye tamamiyle terk etmiştir. Yeni köprü'nün üzerinde bulunan elektrik feneri sütunları yekdiğerine dallarla rabt edilmek suretiyle tezyin edilmiştir. Sabahleyin saat dokuzda yirmi kala davetliler Eminönü'nde Valde Kıraathanesi'nde içtima ederek köprü'nün önüne doğru yürümeye başladılar. Köprü'nün üzerinde ahz-ı mevki eden, Zati Bey'in kumandasındaki Dâr-ül Aceze Mızıkâ Takımı, Marş-ı Sultani'yi terennüm ederek merasimi küşadiyeye ibtidar

olundu. Dahiliye Nazır Vekili Talat Beyefendi, Duagü Efendiye işaret eyleyerek mumaileyh tarafından Türkçe ve müteakiben Amâ Hafız Osman Efendi tarafından Arapça belîğ bir dua kıraat olunmuş ve mızıkâ tarafından resmi selam ifa olunarak duai padişahi tezkâr kılınmıştır. Ediyenin hitamında Talat Beyefendi, Zati Şahane ve Hükümet namına köprü'nün resmi küşadına memur bulunduğunu beyan eyleyerek para gişelerinin tarafeynine merbut defne dallarıyla tezyin edilen hattı kat eylemiş ve hey'etle beraber yürüyerek merasimi küşadiye ifa edilmiştir. Hey'etin köprüyü müruru esnasında ihzar edilen iki siyah kurban, emanet çavuşları tarafından zebh edildi. Hey'et Valide Kıraathanesi'ne avdet eyleyerek, Şehremaneti ve köprü müteahhidi tarafından suret-i mahsusada hazırlanan büfeden nevalecin oldular..."

Ve Galata köprüleri kuruldukları günden öte hep "müruriye"yle geçit vermişlerdir. Yani parayla olmuştur. Galata'dan Eminönü'ne geçmek. 19. yüzyılda yayadan 20 para, arabadan 5 kuruş alınıyordu. 1930 yılında bu sistem kaldırılmıştı. 2 Haziran 1930 tarihli Cumhuriyet gazetesinden izliyoruz:

"Köprü parasının kalkması şehir hayatında medeni bir inkılap olmuş ve halk tarafından tes'it edilmiştir. Gece saat 24'de köprü'nün her iki başına yüzlerce insan birikmiş ve tahsildarlar çekilince hepsi birden köprüye hücum etmiş ve şapkalarını çıkararak 'yaşasın!' diye bağırışlardır. Köprü parasının 24'de kalkacağını bilen bazı şoförler ve arabacılar da yarım saat, 20 dakika beklemekten beis görmemişlerdir. Tahsildarlar çekilince bunlar da otomobil ve arabalarını serbestçe sürmüşlerdir. Sabahleyin köprü'nün manzarası görülecek bir hal almıştır. Birçok kimseler dakikalarca durup köprü'nün tahsildarsız manzarasını seyretmişlerdir. Bazı kimseler

de para bozdurmak için kulübelere gitmişlerdir. Dünyadan haberi olmayan bazıları da para vermek için şaşkın şaşkın tahsildarları aramışlardır."

Ve yandı. Çarlık Rusyası'ndan getirdikleri rubleleri Haliç'e savuran Beyaz Rus aristokratlarıyla, talih kuşları Uzun Ömer ve Cüce Simon'la, faytonları ve vatmanlarıyla, aşıkları ve meczuplarıyla, şairleri ve balıkçılarıyla, tulumbacıları ve karzılcileriyle, tahsildarları ve fenercileriyle, seyyar satıcıları ve nargile ocaklarıyla, tespihçileri ve tavşan niyetçileriyle, taşların 80 yıldır arşınlayan "saire" memurları ve yabancı seyyahlarıyla, ipek kravatlı Levanten'leri ve nar fesli Osmanlı beyzadeleriyle, vakantüsleri ve gönül adamlarıyla birlikte yandı...

Yüreğimizde bugünden 1912'ye unutup kuruşu vermek için ellerini ceplerine soktukları gibi, bazı kimseler rakarak...

İstanbul'u
İstanbul
yapan
bütün
değerlere
saygıyla...

FIDAFİLM

CİSR-İ CEDİD

BAŞYAZI

Şüleyman Demirel, koalisyon hükümetini kurduğundan beri yüzyüze kaldığı pek çok ulusal ve uluslararası sorunu, ciddi, doğru ve başarılı bir devlet adamı olarak çözmeye çalışmakta ve yükselen bir grafik çizmektedir. Türkiye'nin yaşamış olduğu Milliyetçi Cephe ve Demirel'in ilk hükümetlerini dikkate alacak olursak "zaman ve olaylar bir devlet adamının oluşmasına olanak sağlamış" diyebiliriz. Ancak Şüleyman Demirel ve hükümeti, Turgut Özal'ın ameliyatı sırasında yanlış yapmıştır ve özür dilemesi gerekir.*

BİZİM ŞEHİR HABERLERİ

(*) Özür dilemesi gerekenlerden birisi de Turgut Özal'dır, çünkü siyasi otoritesi bu yanlışlara sürükleyen davranışlar kendisinden kaynaklanmaktadır. Bunların sonucunu da Houston'da vermiş olduğu son demeçlerden birisidir: "Türkler çabuk karar veremiyorlar" demiştir, kendisi Türk değil midir?

İSTANBUL'DA "ESCORT SERVICE" YOK

Doğu Avrupa'nın genç demokrasilerinden, Kuzey Irak'tan vb. ülkelerden İstanbul'a gelip de fahişelik yaparak para kazanan kadınlara olduğuna göre; arz talep dengesinin arz kanadında bir sıkıntı olduğu söylenebilir. Bu durumda, bir yandan arz sağlarken, bir yandan da örgütlenebilir, fahişelikte sağlıklı ve başı boş bir gelişme önlenmiş olur ve kentin sağlık dengesinin iyice şaşmaması sağlanır.

NEA ROMA

hem Uygurcadan hem de mezar üstü yazılarından. Bu işler çiksa çiksa ya sizin, ya da bizim Editörle entel avanesinin başını altından çıkar. Elbette böyle bir mektup gelirse ben de anlamam onlara veririm.... "Her ne olmuşsa olmuş arayı bulmuşlar ve Turgut Kut milattan öncelerde söz vermiş olduğu yazıyı (tehdit altında da olsa) yazacağına söz vermiş bir kere daha ama bundan sonra ben sen CÜCÜKÜNDÜ diye çağıracağım, senin admın aslı budur ve küçük asker demektir" demiş.

Bu kadarla kalsa neyse; Bu sarı basın kartını vermiyorlar ya bizimkilere, Patronun kafasının taşı atmış ve atlayıp gitmiş Ankara'ya, bakan katına çıkmış ve Basından Sorumlu Devlet Bakanı Gökberk Ergenekon'a durumu anlatmış ve: "Yahu Türkiye'de muhalebecilere basın kartı dağıtıyorsunuz, bize gelince yok don satıcısı, yok limited şirket ortağı diye iş çıkarıyorsunuz..." misali söylenmiş durmuş, Bakan Bey de; artık bunun dilinden kurtulmak için mi, yoksa gerçekten öyle düşündüğü için mi, bilmezim, hal edeceğine dair söz vermiş.. Söz vermiş de, bakalım tutacak mı?

İstanbul sosyetesinin Rüstem Batum Show'u seyrettiğini artık biliyoruz. Son günlerde kimi görüseyim bana bizim Patronu izlediğini söylüyor ve ardından da "Ama ne yalan söyleyeyim, manken kız da çok güzeldi haa..." demekten kendilerini alamıyorlar. Acaba yanı çıplak manken kız olmasaydı kim takardı Rüstem Batum Show'u ya da bizim patronu?..

Nice dedikodularla buluşabilmek umuduyla esen kalın.

N.R.

YENİ ***LAR**

yeli yetenekli yöneticileri kullanılan bir kuruluş, işverende merkezinde uzun yıllar başkan yardımcılığı görevini yapmış olan Suat Sadok bu otelin şehrimize gelmesinde büyük katkıları olan bir İstanbul'dur. Ancak şimdilerde başka bir yerde çalışıyormuş. Halen, zincirin Ortadoğu satış müdürlüğünü yapmakta olan ve yıllarca Mısır'da Mönvick için çalışmış olan Sedat Nemli de otelin açılışında ciddi emeği geçenlerden birisi.

CONRAD BEŞİKTAŞ'TA

Hilton International ve Vista otellerini kurduktan sonra satan ama otelcilikten bir türlü vaz geçemeyen Mr. Conrad Hilton dayanamamış ve bu kere de CONRAD oteller zincirini kurmaya başlamış. Zamanının en lüks otellerini kurmuş olan bu grup Türkiye'de de ilk beş yıldızlı oteli İstanbul'da kurmuştu. İstanbul siliüetinin önemli ayrıntılarından birisi olan İSTANBUL HILTON şimdilerde yeni açılan otellere ağabeylik yaparken, CONRAD oteli de İstanbul'un en güzel noktalarından birisine, Beşiktaş'ın sırtlarına lüks ve iddialı olarak yerleşiyor. Türkiye'de yayımlanan reklamları, ne denli ödüllendirilirdiyse de pek anlaşılmayan otelin, son olarak iş dünyasında dağıtmaya başladığı broşürler ABD'de hazırlanıp basılmış ve gerçekten de İstanbul adına hoş ve doğru bir imajı yakalamış. İstanbul'un bilinen geçmişi içinde en önemli varlıklarından olan Bizans'ın rengini, artık unutulmuş İstanbul gecelerinden bir Kızkulesi fotoğrafı ile birleştirebilen bu broşürü aynen yayımlıyoruz.

MASAL ANLATICILARININ ÜLKESİ

gazeteci, işadami ve sporcu tarafından davet edildim. Beni tam bir Türk konukseverliğiyle ağırladılar. Bana Türkiye hakkında bilgi verdiler. Milliyonluk bir kent olan, ünlü ticaret merkezi İstanbul'un görmeye değer yerlerini gezdirdiler.

Bu kısa sürede, İstanbul'un dünyaca tanınmış yerlerinin yanı sıra başka yerler de gördüm.

Çarşı pazar gezdim. Üzüm satıcısından, sigara için hamamcı kadına kadar birçok insanla konuştum. Sayısız kahvehanede minyatür tasarlarda kahve içtim, dışardan tramvay ve aynı zamanda keçi sürüsü geçenken (Keçi sürüleri geçerken, ev kadınları çıkıyor ve keçileri kendileri sağıyor!)

Binlerce kez "Marka Alman" okudum ve her kıyıda köşede, büyük reklam panolarında: "NSU", "Telefunken", "Dürkopp", "Miele", "Opel", "Singer" reklamları gördüm.

"Made in Germany" patentli mallar, bugün yine Türk insanı için aranan mallar durumunda. Almanya'nın bu dışsattım başarısının nedeni, ne salt Alman teknolojisinin, ne de Alman dışsattımcılarının çalışkanlığının başarısı, bu talepte Türk halkının eskilerle dayanan, Alman halkına duyduğu yakınlık önemli rol oynamaktadır. Bunu karşılaştığım yüzlerce olaya dayanarak söyleyebilirim. Alman dostluğu - oldukça geniş bir kitlede eleştirisiz bir dostluk.

Bu yakınlığı politik alanda da görmek mümkün. Akıllı Türk politikacıları her fırsatta - Amerika'larla, zorunluktan gösterdikleri ilgiden kalan her fırsatta - biz Almanlarla özel ilgi gösteriyor.

Gümrük müdürünün, sınırda Alman vatandaşlarına iyi davranılması doğrultusunda memurlarına direktif verdiğini öğreniyorum. Türkleri tanımadan önce düşünemeyeceğim bir gerçektir bu. Bir başka gerçek de, bütün Türk resmi kurumlarında biz Almanlara özel davranılmaktadır. Örneğin, vaktiyle Alman konsolosluk ve büyükelçilik binalarında yapılan kamulaştırma, yalnızca kağıt üzerinde kalan bir kamulaştırmaydı. Tüm kamulaştırılan diğer ulusların binalarının yanında, biz bunları armağan olarak geri aldık. İstanbul'da Ankara'nın kent planını satın aldığımızda, yabancılara temsilcilerinin yer aldığı bölüme büyükelçiliğimizin - hem de kamulaştırılan büyükelçiliğimizin adresini gördüm.

Biz Almanlara gösterilen yakınlığı boyutları o kadar ileri gidiyordu ki, bir trafik hatası ya da yasal olmayan küçük bir hareket, uyarıcı bir parma işaretine veya ince bir gülümsemeye geçiriliyordu. Aslında, bu konuda Türklerin hiç şakası yoktu.

Birgün yanlışlıkla askeri alana girmiştim. Türk-

lerin en duyarlı oldukları konu buydu! Kumandan beni Alman olduğum için gece davet etti. Bütün gece askeri konulardan söz edip, içki içtik. Türk halkının dostluğu o kadar yoğundu ki, birçok daveti geri çevirmek zorunda kaldım. İsteseyim de zaten gidemezdim, zaman yokluğundan. Fakat, bir yandan da onur duyuyordum; gösterilen ilgi, benim kişiliğimden çok Alman olduğumandı.

İstanbul'da orda burda dilenciler gördüm; cami önünde, pazar girişlerinde, köprülerde oturan. Aralıksız konuşuyordu bu dilenciler. Çevrelerinde toplanan kalabalıklar da onları dinliyordu.

İstanbul'u bir gazeteciye sordum, İstanbul'da çok dilenci var mı diye. O da, çok gizli bir şey söylemiş gibi yanıtladı: "yanılıyorsunuz Herr Helfgen, bu gördükleriniz dilenci değil."

"Ya nedir?"

"Onlar masal anlatıcıları" dedi, gazeteci.

"Ne! Masal anlatıcıları mı?" diye şaşkınlıkla haykırdım.

"Evet, bakın size anlatayım!"

Ve başladı anlatmaya:

"Bu adamların hepsi Masal Anlatıcıları Kastı'na aittir. Bu kasta gerçekten, deneyimli ve yaşlı masal anlatıcıları girebilir. Her klišin kendi masalları vardır. Kim ki, bir başka klišin masalını anlatır, at hirsızından beter edilir o. Böyle bir hirsıza hiçbir yerde yüz verilmez. Eşeğin bile yemediği, olmamış yeşil Erik dahi sunulmaz, bu masal hirsızına.

Eğer ülkemizi gezerken çevreye biraz dikkatli bakarsanız, gerçek masal anlatıcılarını her yerde - sokak köşelerinde, kervansaraylarda, kentlerde ve köylerde - görebilirsiniz. Masal anlatıcıları, okumayazma bilmeyenlere duvar gazetesi işlevini görür. Çünkü, onlar salt masal anlatmaz. Dünyadaki politik olayları da masallaştırarak anlatırlar. Bir köylü de başka türlü anlamaz zaten. Ama, tabi bu, anlatıklarının küçük bir bölümüdür.

Özellikle masal anlatırlar. O masallar ki, hiçbir yerde yazılı değildir. Yalnızca ağızdan ağıza dolaşırlar. Örneğin, hirsızların piri Ali'den, Nasreddin Hoca'dan, Halife ve Başvezir'den masallardır bunlar"

Gazetecinin verdiği bu ilginç bilgiler beni o kadar hayrete düşürdü ki, ne olursa olsun, bir süre böyle bir masal anlatıcısı dinlemek istiyordum.

Tabi, tek sözcük anlamayacaktım. Küçük not defterimi çıkardım. Duyduklarımı ve gördüklerimi not etmeye başladım.

90 yaşlarında olduğunu tahmin ettiğim, uzun beyaz sakallı bir adam. Daha yeni bir masalı bitirmişe benziyor. Parmaklarının arasında iç gibi bir şeyi - Müslümanların tespihini - çekiyor ve sürekli: "La ilahe illa ilahu - Allah il Allah!" diyor.

Yaşının başında toplanmış Türkler, anlatıklarından etkilenmiş bir halde bekliyorlar. Bir anda masal anlatıcısının gözleri bana ve not defterime takılıyor. Masal anlatıcısı, gazetecinin bana çevirdiği şu sözleri söylüyor: "Avrupalılarda akıl yoktur, onların aklı bir yaprak kâattır!"

İSTANBUL'UN BİZANS CAMİLERİ

Bu araştırmayı hazırlarken böyle bir başlık kullanmayı aklımdan bile geçirmemişim. Fakat araştırdıkça gördüm ki bildiğimiz bir sürü camii meğerse Bizans'ın armağanıymış bize. Bildiklerimizin aksine, İstanbul'un çeşitli semtlerinde fetihten sonra devraldığımız birçok kilise ve manastırı bizler ne yazık ki cami ve mescide çevirmişiz. Bununla da kalmayıp pek çoğunu ya yıkmış ya da tahrip etmişiz. Kısacası tutucu ve bağnaz iktidarlar nedeniyle bizden önce bu şehirde yaşamış kül-

DEVAMI ONDOKUZDA

İSTANBUL'UN BİZANS CAMİLERİ

türlerini bıraktıkları sanat eserlerine saygılı davranmamışız. Bu nedenle bugün pek çok Bizans sanat eseri artık yok.

Şehre damgasını vuran Yunanlı Bizans'tan, şehre kimliğini veren Romalı Constantin'e ve hatta şehri fetheden Fatih'in bıraktığı eserlere kadar herşey bir avuç toprak için doymak bilmeyen bir hırsla bu kentte yok edilmiş.

Kısaca, bizden önce bu şehirde oturanlara bizler ihanet etmişiz, hem de onların imar ettiklerini yıkarak ya da işi sahteciliğe kadar vardırıp onların yarıttıklarına bizim diyerek... Örnek mi istiyorsunuz; "İşte Aya Sergios". Daha İslamiyet ortada yokken, kuruluş tarihi 527 olan ve Bizans, Doğu Roma İmparatoru Jüstinyanus ile eşi Theodora tarafından yaptırılan Aya Sergios Kilisesi'nin adını, bizler Küçük Ayasofya Camii olarak kullanmışız. Fatih'in oğlu II. Bayazıt döneminde, Babüsaade Ağası Hüseyin Ağa ise bu güzel kilisenin hemen yanına bir minare oturtup Aya Sergios Kilisesi'ni camiye çevirmiş. Her yanından kilise olduğu belli olan ve Hıristiyanlarca her yıl binlerce turist tarafından ziyaret edilen bu kiliseyi -ise bizler Nakşibendi bir hocaya teslim edip, müze olarak kullanacağımız bu yeri ibadete açmışız. İşin daha da kötüsü II. Bayezit'tan sonra gelenler Kiliseye daha da kötü davranmışlar. Kilisenin mermer kitabesini plastik boya ile boyamışlar. Dantela inceliği ile işlenmiş mermer süslerini kırılmışlar. Bir körün bile anlayabileceği ayrıklıta olan bu kilisenin cami olarak kullanılmasının, tarihe ve kültürümüze ne kadar uygunluk taşıdığı ortada iken. Üstelik kilisenin yeşil mermerden sütunları üzerinde dikkatli bakıldığında haç yerleri herkesin görebileceği kadar belirginken.. Sözüün kısası tarihe bir bütün olarak bakmayı bilmeyen bizler köklerimiz insanlığın ortak kültür mirası ile aynı kökte yattığını görememişiz. Daha üzerinde yaşadığımız bu şehri tanımaya, öğrenmeye yanaşmamışız bile.

Umarız bu yazı dizisi bu bilincin oluşmasına bir katkı oluşturur ve bu tarihi şehir daha fazla hırpalanmadan aslına uygun şekilde korunur. Bizler de insanlığın ortak kültür mirasını tahrip etmenin utançını yaşamayalım.

KÜÇÜK AYASOFYA YA DA DİĞER ADIYLA AYA SERGIYOS KİLİSESİ

İstanbul'un bugüne kadar el değmemiş bilmeyen, hakkında yazı yazılmamış hemen hemen tek bir köşesi bile yoktur. Nice uygarlığın gelip geçtiği bu güzel şehrin her bir taşında neredeyse bir tarih yatar. Bilgisiz ve ehliyetsiz ellerde hırpalanmış bu gizemli şehrin en büyük mirası belki de budur. Adına tarih denilen çoğumuzun bilmediği ama mutlaka bir biçimde yüzüyle geldiği ve yaşadığı bir ömrün addır İstanbul.

Çoğu tarih kitaplarında yalnızca adı ve kuruluş tarihi geçen, bunun dışında ise geçmiş ve kökeni hakkında pek bilgi bulunmayan, nice tarihi yapı bir anlamda bilinmeden, tanımadan, zaman aşımına uğrar, bazen de zaman içinde doğal afetler, binlerce müdahaleler nedeniyle yok olur. İşte bunlardan biri olan, Aya Sergiyos Kilisesi ya da diğer adıyla "Jüstinyen Kilisesi", en nihayet halk arasında bilinen adıyla "küçük Ayasofya'nın bir kopyası olabilecek derecede ona benzedesidir.

Bu kilisenin Jüstinyen zamanında 527 tarihinde inşa ettirildiği söylenir. binanın planı dört köşe olup, ortadaki basık kubbesi sekiz tane paye ile bunların taşıdıkları kemerlerin meydana getirdiği sekiz köşenin üzerinde bulunmaktadır. Kilisenin içi, 2 kat son derece güzel sütun sıralarından oluşmaktadır. Onaltısı aşağıda ve onsekizi yukarıda olan bu mermer sütunların üstünde kiliseyi çepeçevre dolaşan bir kitabe de mevcuttur. Bugün beyaz kireç boyasıyla boyalı olan bu mermer yazıt okunamamaktadır, bir dantela gibi işlenmiş olan mermer sütunlar yapılan çirkin bir müdahale nedeniyle özelliklerini yitirmişler, alçıdan bir görüntü vermektedirler. Duvar fresklerinden özellikle Jüstinyen ve karısı Teodora'ya ait mozaiklerden bugün eser kalmamıştır. Aya Sergiyos Kilisesi 1506'da Beyazıt devrinde Babü-s Saade Ağası (Kızlar Ağası) Hüseyin Ağa tarafından camiye çevrilmiştir. Sonradan katledilerek öldürülen Hüseyin Ağa bu kilisenin yanındaki türbede gömülmüştür.

AYA SERGIYOS'UN KURULMASINA NEDEN OLAN RÜYA

Küçük Ayasofya Kilisesi'nin yapılış nedeni bir "Rüya" ile yakından ilgilidir. O yıllarda prens olan ve daha sonra imparatorluk tacını giyen Birinci Jüstinyen, amcası imparator Anastasius aleyhine bir tertip içine girmiş sonra bu tertip nedeniyle suçlandırılmış ve idama mahkûm edilmişti. Fakat hüküm yerine getirilmeden bir gece önce İmparator anastasius rüyasında Sergiyos adındaki azizi görmüş ve aziz kendisine bu imdamdan vazgeçmesini emretmiş, böylece imparator da Jüstinyen'i ölüm cezasından af ederek bağışlamıştı. Jüstinyen ise imparatorluk tahtına oturduğu vakit hayatını kurtaran bu azizin hatırasına bu mabedi inşa ettirmişti. (M. S- 527)

HAVUZLU FALCI

Prof. Momboury bu hikayeye şunu eklemekte-dir:

"Papa Virjil 551 senesinde dini bir konuyu imparatorla konuşmak için İstanbul'a gelmiş fakat Papa'nın gücünü ve nüfuzunu kıskanan Jüstinyen tarafından öldürülme tehlikesi geçirmişti. Bu korkuyla Aya Sergiyos Kilisesi'ne sığınan Papa Virjil burada imparatorun askerleri tarafından tu-tuklanmak istenmiş bunun üzerine de papa kilisenin baş mihrabının pilpayelerine sarılmış, askerler kendisini ayaklarından, sakalından ve saçlarından çekmeye başlamışlar fakat Papa Virjil direniş gösterince mihrap yerinden kopmuş ve papa pilpayeye sarılmış olarak saldırgan askerlerin üstüne yıkılmıştı. Bunun üzerine ise imparatorun askerler oradan kaçmışlar ve bu sayede de Papa Virjil mutlak bir ölümden kurtulmuştu. 9. Yüzyılda Latin rahiplerine terk edilen Aya Sergiyos'ta kilisenin başrahipleri arasında o dönem "Havuzlu Falcı" adıyla ünlü bir rahip, geniş tunçtan yapılmış bir havuzun içine bakarak geleceği söylemiş. Yine o dönemde Bizans'ta yılda bir kere düzenlenen dini törenler Aya Sergiyos'ta yapılmaktaydı.

KİTABENİN ANLAMI

Kilisenin alt sütunlarının üstünde bugün artık zorlukla okunan şu kitabe göze çarpar:

"Başka hükümdarlar yararsız eserleri olan ölümlülerin adını yüceltikleri halde, hükümdarımız Jüstinyen Tanrının yarattığı İsa'nın havarisi olan ve imanyıla, ne alev, ne kılıç ve ne başka baskılarla sarsılmayan ve İsa'nın aşkına ölümü hoşgörülle karşıladı ve kanını dökerek ebedi hayata hak kazanan Aziz Sergiyos'u yücelterek ve saygı göstererek, halkın dine olan ilgisini temin etmek için bu büyük kiliseyi yaptırdı. Hükümdarımızın devletini Aziz Sergiyos daima muhafaza ve himaye etsin ve şefkati büyük olan ve yoksulları beslemekteki çabasında yorulmak bilmeyen ve Tanrı tarafından taçlandırılmış olan Teodora'nın kudretini arttırsın."

Fatih Sultan Mehmed'in oğlu II. Beyazıt'ın Babü-s Saade Ağası (Kızlar Ağası) Hüseyin Ağa tarafından Camiye çevrilen Aya Sergiyos Kilisesi'nin sonradan önüne beş kubbeli "son cemaat" yeri yapılmış bunun yanı sıra da 36 odalı bir zaviye dikilmişti.

HADİKA TARİHİ

Hadika Camii'nin şadırvanını ve Mektebi Sadrazam Ahmet Paşa'nın 1740 yılında bina ve ihya eylediğini, camiye bitişik olmayan minaresinin Mustafa Paşa tarafından yaptırıldığını, Şehremini (O zamanın belediye başkanı) iken 1749'da ölen hacedandan (Resmi daire memurlarından) Mehmet Efendi'nin 1766'da camiye çeşme yaptırdığını, camii yakınındaki Darülhadis Baniyesi'nin (Hadis ve bunlara ait bilgilerin öğretildiği yer) sahibinin Amine Hatun olduğunu yazar.

Eremya Çelebi ise 17 yüzyılda İstanbul adlı kitabında ise Aya Sergiyos'tan Hormisdas Manastırı olarak söz eder: "Dahili sütunlarla tezyinatlı Ayasofya Kilisesi'ne benzediği için "Küçük Ayasofya" diye adlandırılan bu kilise Hormisdas Sarayı'nın (Jüstinyanus'un Evi) yakınında olduğundan dolayı 2. İznik Konsili kayıtlarında ve bazı Ha-

giographyalarda "Hormisdas Manastırı olarak anılmıştır. Ayrıca Bizans'ın Kapıları bahsinde Marmara Denizi surları içinde Porta Leonis (şimdi Çatladı Kapı) dan sonra gelen Hormisdas Manastırı Kapısı bu tezi doğrulamaktadır. Çünkü Sasani Prensi Hormisdas'ın yaptırdığı bu deniz sarayı, manastıra oldukça yakındır.

Bugün bu kilisenin girişinde (Küçük Ayasofya Camii Kuruluş: 527) olarak bir bilgi vardır ki bu tamamen yanlıştır. 16. yüzyıl başında camiye çevrilmeye çalışılan Aya Sergiyos, Hıristiyan dünyası tarafından Aya Sergiyos ve Bakkhos Kilisesi olarak da bilinmekle birlikte kilisenin içindeki kitabe de yalnızca Sergiyos'un adı geçmektedir. Benzer plan çözümleriyle Kudüs'te 4. yüzyılın ilk yarısında yapılmış Kabir Kilisesi'nde, Ravenna'da S.S. Sergios ve Bakkhos'la hemen hemen aynı tarihli San Vitale Bazilikası'nda da benzerlikler bulunmaktadır olan Aya Sergios Kilisesi, İstanbul'da Kadırga semtinde , Marmara surlarının hemen içinde yer almaktadır.

Zamanla aşınan surların içinde eski limanın neredeyse tam kıyısında yer alan Aya Sergios, bugün bütün ihtişamıyla bulunduğu yerden, Bizanslı büyük anası Aya Sofia'ya bakmakta ve çağlar boyu süren sardılarla karşın, güçlü bir kamt olarak zamana direnmektedir.

DEVAM EDECEK

İSTANBUL'U DİNLİYORUM

'Bu bakış ve bu ifade', Yusuf Sinan'ın bayılmasına neden olmuş, onun üzerine şeyh, hizmetine bakan müridlerine dönüp,

'Getirin benim sümbül hat mümkidimin (beni her zaman eleştirenin) feracesini kendi elimle giydireyim' demiştir.'

Rahmi Serin 'sümbül' adının buradan geldiğini söylüyor. Beşir Ayvazoğlu ise yeni yayımlanan Güller Kitabı'nda (Ötügen Yayınları, İstanbul, 1992) başka bir rivayet naklediyor. Ona göre, Yusuf bir gün veed halindeyken, 'bahçesindeki sümbüllerin 'tesbih okuduğunu' (Allah'ın adını andıklarını) görmüş ve 'o günden sonra hiçbir çiçeği koparmamış ve o günden sonra Sümbül Sinan diye anılmıştır.

Galiba, Ayvazoğlu'nunki hakikate daha yakın bir rivayet: 'Allah muhabbetinin kokusu', elbette, Allah adını 'tesbih eden' o 'gömgök tere batmış' sümbülden gelecekti- başka bir çiçekten değil!..

Ve ben, o kızgın yaz öğleden sonrasında Hikmet Yavuz'un 'Allah muhabbetinin kokusunu duyuyor musun, evlât?' sözünü ve birden avluyu kuşatan o kesif ve yanık sümbül kokusunu hiç unutmadım. Nice yıllar sonra, belleğimin kuyusundan o yaz öğleden sonrası çıp çıkarmak istediğimde, o günün birden kuyunun ağzına kadar yükseldiğini, herşeyi en ince ayrıntılarına kadar kolayca anımsayıverdiğimi gördüm. 'Kuyunun ağzına kadar yükselen sudan'kolayca suyu alıyordum ben de...

'Sümbül ve Kuyu' şiirinin suyu, işte bu kuyudan gelir:

Sümbül Sinan! seni ağır kuyulardan derledim; seni Aşklara, aşklara yolladım ve tayy-ı zaman güzleri vardır İşte bir söz ağırır dizelerde bu 'akşam'dır ve o'dur sende kalan, sende kalan...

Sümbül Sinan! bir suyu öper gibi geçtin tenimizden işte bu, bir kuyutuyu okşamak ve varolmaktır bir dağ kendi gölgesinde kaybolur ve bu su, bu akar su yeniden- akmayı öğrenir sende duran, sende duran...

Sümbül Sinan! hüzünler durmuyor; herşey gelgit... bir yaprak kendini sürgit sana benzetiyor bu kuyu kalbim ve talanla birlikte büyüyen kuyu kendi dibindeki çiçekle besleniyor sende solan, sende solan...

ah, tayy-ı zaman, tayy-ı zaman!..

SAHİBİ
CÜNEYT AYRAL
GENEL YAYIN YÖNETMENİ
KERİM FERAN
SORUMLU YAZIŞLARI MÜDÜRÜ
NEDİM AKKOHEN
GÖRSEL YÖNETMEN
TUFAN AKSOY
YAYIN DANIŞMANI
ORHAN YENİGÜN
GÖRSEL YÖNETMEN ASİSTANI
MUSTAFA ŞANLI

BİZİM ŞEHİR Temmuz 1992
HABERLERİ
PROKLUS REKLAM VE YAYINCILIK LTD. ŞTİ.
PROKLUS ADVERTISING AND PUBLISHING CO. LTD.
BİR İBRAHİM AYRAL HOLDİNG KURULUŞUDUR
YÖNETİM YERİ: A. ADNAN SAYGUN CAD. SELİN APT. 15, ULUS 80600 İST.
TEL.: (90-1) 257 60 92 - 93 FAX: (90-1) 257 60 95 TELEX: 268 96 AYRL-TR.
DİZGİ: MAVİ KARE AJANS 511 09 35 - 511 22 18
BAŞKİ: TEKİN BASIM 226 91 55
DAĞITIM: YAYDAĞ - İSTANBUL
GÖNDERİLEN YAZI VE RESİMLER İADE EDİLMEZ.
GAZETEMİZ BASIN AHLAK YASASINA UYAR.

İSVEÇ MUHABİRİ
DEMİR ÖZLÜ
FRANSA MUHABİRİ
MERZUKA ARIKAN
ALMANYA MUHABİRİ
NECMİ SÖNMEZ
ARAŞTIRMA GRUBU
Dr. ÜSTÜN ÇELİKLER
EKREM BARSAS
SEKRETER
SEVİM BİYİK
MUHASEBE MÜDÜRÜ
BİROL MARALI

REKLAM TARİFESİ
Tam Sayfa Siyah-Beyaz
YİRMİ MİLYON TL.
Yarım Sayfa Siyah-Beyaz
ONBEŞ MİLYON TL.
Çeyrek Sayfa Siyah-Beyaz
ONMİL YON TL.
Tam Sayfa Renkli
OTUZBEŞMİLYON TL.
Yarım Sayfa Renkli
YİRMİ MİLYON TL.
Çeyrek Sayfa Renkli
ONBEŞ MİLYON TL.

DEVAMIONSEKİZ

DEVAMIONDOKUZ

Önlenemeyen terör Trafik kazaları can almaya devam ediyor

KH Haber Merkezi ...

Türkiye halkını tümüyle tehdit etmeye devam eden trafik terörü, büyümeye bir türlü önlenemeyen İstanbul'da da can almaya devam ediyor. Nüfusu 10 milyon kişi civarında seyreden İstanbul'a her yıl beşyüzbin insanın, yani küçük bir şehrin eklenmekte olduğunun resmi ağzından söylenmesine rağmen, artan trafik sorunu bir türlü önlenmiyor. Yolların trafik akış yönlerini değiştirmekle, süratini azaltabilmek amacıyla başka zararlara yol açan tümsekler oluşturmakla bu sorunun çözülemeyeceği aşikardır. Bizim Şehir Haberleri gazetesiz pahalı ve uzun vadeli çözümlerin değil, çabuk elde edilebilecek acil çözümlerin üzerinde durulması gerektiğine inanıyor ve çözüm üretme çabasının tüm hemşehrilerimizi iğlendirdiği kanışını taşıyor.

DENİZ VE ÖZELLİKLE BOĞAZ KİYILARI ULAŞIMDA KULLANILMALIDIR

Boğaziçi'nde karşılıklı iki kıyından ayrılmadan seyreden dolmuş motoru seferleri yerel belediyeler tarafından organize edilmeli ve örneğin Beşiktaş'tan Bebek, Hisar, Sarıyer hattında çalışan insanlar akşamları motorla evlerine gidebilmelidirler. Böylelikle kıyı boyunca yoğunlaşan trafik seyrelebilecektir. Aynı yöntem Anadolu yakasında da uygulanabileceği gibi İstanbul Boğazı'nın birçok noktasından karşılıklı motor seferleri düzenlenebilir.

DENİZ YOLLARI BU İŞE KARIŞMAMALIDIR

Bu tür bir uygulama düşünülecekse, bu kesinlikle Deniz Yollarının denetiminde olmamalı ve dolmuş motorları ile çözümlenmelidir. Çünkü böylelikle daha az bürokratik engel ile karşılaşılacak ve tarifeler masa başında hazırlanmaktansa dolmuş usulü gereğine göre ayarlanabilecektir.

Trafik için büyük ölçüde ve ucuz fiyatla denize kaydırılması ile İstanbulluların deniz bilinci yeniden doğacak, hemşehriler yasadıkları kentin deniz kenarında olduğunu bir kere daha anımsayacaklardır. Eğer İstanbul halkının deniz bilinci olsaydı, bugün böylesine pislenmiş bir Marmara Denizi ve İstanbul Boğazı ile karşı karşıya olmazdık.

Swissair Customer Portrait 69: Elisabeth Princess of Sachsen-Weimar, managing director, Munich, photo by N. Schmid-Burgk.

